

**Dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky (DPEP) a Požiadavky
hospodárenia (PH)
(povinnosť dodržiavania každým žiadateľom)**

**Oblasť „Životné prostredie, zmeny klímy, dobré poľnohospodárske podmienky pôdy“
Hlavná otázka: „Vodné zdroje“**

**Požiadavky a normy PH1: „Ochrana vôd pred znečistením dusičnanmi
z poľnohospodárskych zdrojov“**

K PH1 a):

**Dodržiavať požiadavky objemu skladovacích kapacít pre jednotlivé druhy
hospodárskych hnojív (vyhláška MP SR č. 199/2008 Z. z.). Koeficienty pre výpočet
množstva dusíka sú uvedené v prílohe č. 3**

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Charakteristika pojmov:

Maštalný hnoj: zmes tuhých a kvapalných výkalov hospodárskych zvierat s podstielkou po
prekonaní rozkladných procesov rozličných stupňov:

čerstvý a slabo rozložený – slama si zachováva svoju pôvodnú formu a určitú pevnosť

polorozložený – slama nadobúda tmavohnedú farbu, stráca svoju pôvodnú pevnosť
a ľahko sa trhá (vhodný na aplikovanie do pôdy)

rozložený – slama stratila svoju pôvodnú štruktúru, je ťažko identifikovateľná
(vhodný na aplikovanie na TTP)

mrva – kyprá, zemitá rovnorodá hmota

Močovka: sčasti rozložený moč hospodárskych zvierat zriedený splachovou vodou.

Hnojovica: zmes kvapalných a tuhých výkalov hospodárskych zvierat neobsahujúca žiadne
vedľajšie látky (slama, rašelina, piliny a iné), môže byť sčasti zriedená splachovou vodou.

Hnojovka: šťava z uskladneného maštalného hnoja.

Povinnosťou žiadateľa je zosúladiť skladovacie priestory so skutočnou produkciou hnoja
v podniku za obdobie:

a)	šiestich	mesiacov	pri	vyvážke	hnoja	dvakrát	ročne;
b)	12	mesiacov	pri	vyvážke	jedenkrát		ročne.

Toto sa nevzťahuje na tuhé hospodárske hnojivá uložené na poľnohospodárskej pôde pred ich
použitím s výnimkami ustanovenými osobitným predpisom. Tiež sa to nevzťahuje na
pastevný spôsob chovu zvierat, ktorý trvá celoročne alebo sezónne. Vyžaduje sa však
písomné potvrdenie chovateľa zvierat, že akékoľvek aj malé množstvo hospodárskych hnojív
z prístreškov zvierat bolo využité spôsobom nepoškodzujúcim životné prostredie.

Zásobníky na uskladnenie hnojovice majú mať objem na štvormesačnú produkciu
v podniku, pri močovke je potrebný objem na trojmesačnú produkciu. Pri
prevádzkovaných zásobníkoch nie je prípustný prítok povrchových vôd.

Ak sú hospodárske zvieratá chované na pasienku prevažnú časť roka, kapacita zásobníkov na
kvapalné hospodárske hnojivá musí pokryť minimálne obdobie zákazu aplikácie na
poľnohospodársku pôdu a dobu ustajnenia zvierat v maštali.

Pravidlá krížového plnenia

Ustajnenie na hlbokej podstielke nevyžaduje skladovacie priestory, ak je preukázané, že hospodárske hnojivo bolo využité tak, aby nebolo poškodené životné prostredie.

Kapacita skladovacích priestorov na maštalný hnoj a kapacita nádrží na kvapalné hospodárske hnojivá musia **podľa § 4 odsek 1 vyhlášky MP SR č. 199/2008 Z. z.** presahovať objem produkcie hospodárskych hnojív v čase, keď je ich aplikácia zakázaná, pričom v podmienkach s nízkym a stredným stupňom obmedzenia aplikácie dusíka má skladovacia kapacita hnojovice postačovať na štyri mesiace a močovky na tri mesiace. Pri vysokom stupni obmedzenia, ak podiel poľnohospodárskej pôdy presahuje polovicu výmery farmy, sa skladovacia kapacita predlžuje o jeden mesiac.

Skladovacie priestory, hnojiská tuhých hospodárskych hnojív musia byť nepriepustné a vybavené zásobníkmi na hnojovku, ktorých kapacita sa vypočíta podľa prílohy č. 2. uvedenej vyhlášky. Skladovacie nádrže kvapalných hospodárskych hnojív musia byť vybavené bezpečnostným mechanizmom proti preplneniu a musia byť zabezpečené proti prítoku povrchových vôd alebo prítoku z iných zdrojov.

Z maštali a výbehov hospodárskych zvierat a zo skladov hnojív a hospodárskych hnojív sa do ich okolia nesmú¹²⁾ rozptyľovať ani vytekať žiadne škodlivé látky.

Tuhé hospodárske hnojivá a kompost možno voľne skladovať na poľnohospodárskej pôde, ak nehrozí znečistenie povrchových vôd alebo podzemných vôd, najviac deväť mesiacov od prvej navážky hnoja, ktorá musí byť evidovaná v evidencii hnojív. Ďalšie skladovanie na tom istom mieste je možné až po štyroch rokoch trvalého využívania. Skládka tuhého hospodárskeho hnojiva musí byť priebežne ošetrovaná a musí byť oboraná hlbokou brázdou.

Voľne skladovať tuhé hospodárske hnojivá je zakázané na poľnohospodárskej pôde:

- s vysokým stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka;
- trvalo zamokrenej;
- s vysokou hladinou podzemnej vody nad 0,6 m, a to aj dočasne;
- na svahu so sklonom nad 3°;
- v inundačnom území vodného toku;
- na území v okolí odkrytých podzemných vôd určenom orgánom štátnej vodnej správy.

K PH1 b):

Dodržiavať podmienku umiestnenia dočasnej voľnej skládky na poľnohospodárskej pôde so svahovitťou do 30° s vylúčením produkčných blokov s vysokým stupňom obmedzenia.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ môže voľne skladovať tuhé hospodárske hnojivá a kompost na poľnohospodárskej pôde, ak nehrozí znečistenie povrchových vôd alebo podzemných vôd, najviac deväť mesiacov od prvej navážky hnoja, ktorá musí byť evidovaná v predpísanej evidencii hnojív. Ďalšie skladovanie na tom istom mieste je možné až po štyroch rokoch trvalého využívania. Skládka hnojiva musí byť priebežne ošetrovaná a musí byť oboraná hlbokou brázdou.

Žiadateľ nesmie voľne skladovať hnojivá na poľnohospodárskej pôde:

Pravidlá krížového plnenia

- s vysokým stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka;
- trvalo zamokrenej;
- s vysokou hladinou podzemnej vody nad 0,6 m, a to aj dočasne;
- na svahu so sklonom nad 3°;
- v inundačnom území vodného toku;
- na území v okolí odkrytých podzemných vôd stanovenom orgánom štátnej vodnej správy.

K PH1 c):

Dodržiavať maximálne deväťmesačnú skladovaciu lehotu maštalného hnoja na voľnej skládke od prvej navážky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ môže tuhé hospodárske hnojivá a kompost voľne skladovať na poľnohospodárskej pôde, ak nehrozí znečistenie povrchových vôd alebo podzemných vôd, najviac deväť mesiacov od prvej navážky hnoja, ktorá musí byť evidovaná v predpísanej evidencii hnojív. Ďalšie skladovanie na tom istom mieste je možné až po štyroch rokoch trvalého využívania. Skládka hnojiva musí byť priebežne ošetrovaná a musí byť oboraná hlbokou brázdou.

K PH1 d):

Dodržiavať odstup v nárazníkových zónach desať metrov od brehovej čiary vodného toku alebo od zátopovej čiary vodnej nádrže a hranice ochranného pásma I. stupňa zdroja podzemnej vody (vyhláška MP SR č. 199/2008 Z. z.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí dodržiavať odstup pri aplikácii hnojív v nárazníkových zónach 10 m od brehovej čiary vodného toku alebo od zátopovej čiary vodnej nádrže a hranice ochranného pásma I. stupňa zdroja podzemnej vody. Zátopová čiara je priesečnica umelo vzdutej maximálnej vodnej hladiny s terénom. Vzdialenosť sa ráta od tzv. brehovej čiary, ktorá je od kolmice brehu na povrch vody, to znamená, že ak je okolo vodného toku alebo zdroja vytvorený 10 m pás (resp. väčšie územie) krovín, trávy, inundačné územie, ktoré obhospodarujú vodohospodári, žiadateľ už nemusí dodržať ďalších 10 m bez používania hnojív).

K PH1 e):

Dodržiavať povinnosť viesť presnú prvotnú evidenciu o striedaní plodín, agrotechnike a hnojení pozemkov (vyhláška MP SR č. 338/2005 Z. z.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný viesť trvalú evidenciu o príjme a o použití hnojív, čistiarenských kalov, dnových sedimentov a ďalších látok organického pôvodu (ďalej len „sekundárne zdroje živín“) do poľnohospodárskej pôdy alebo lesných pozemkov.

Žiadateľ vedie evidenciu o množstve, druhu a čase použitia hnojív, sekundárnych zdrojov živín podľa rozlohy pozemkov, pestovaných plodín, výšky dosiahnutých úrod a roku aplikácie. Na lesnej pôde sa evidencia vedie podľa lesných škôlok, porastov určených na

Pravidlá krížového plnenia

produkcii semena, energetických porastov, plantáží vianočných stromčekov. Uchováva sa najmenej 10 rokov.

Žiadateľ je povinný z podkladov evidencie o použití hnojív, sekundárnych zdrojov živín a dosiahnutých úrodách podľa pozemkov a plodín každoročne spracovávať bilanciu pôdnej organickej hmoty a bilanciu živín. Na požiadanie kontrolného ústavu je povinný bezodkladne predložiť dokumentáciu na preverenie.

Vedenie a uchovávanie evidencie musí byť od doby, keď žiadateľ dostal z PPA podporu (rok 2004). Ak je veľký pôdny blok využívaný 2 – 3 plodinami, je potrebné viesť evidenciu na každú plodinu zvlášť. Povinnosť spracovania bilancie živín a humusu pre poľné plodiny pestované na ornej pôde (ako súčasť knihy honov) je od 1.1.2006.

K PH1 f):

Dodržiavať povinnosť vypracovania a dodržiavania programu používania hnojív s obsahom dusíka. Koeficienty pre výpočet množstva dusíka sú uvedené v prílohe č. 3
Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ má povinnosť vypracovať plán hnojenia v zmysle v § 6 ods. 9 vyhlášky č. 199/2008 Z. z.. Program používania hnojív s obsahom dusíka sa spracúva ako súčasť plánu hnojenia každoročne do 15.februára kalendárneho roka.

Plán hnojenia musí obsahovať:

Grafická časť sa spracúva na podklade ortofotomáp s vyznačenými produkčnými blokmi a dielmi, na ktorých sa vyznačia:

- hranice jednotlivých pozemkov (rozdelené hony), ich výmera, pri TTP aj intenzita zaťaženia hospodárskymi zvieratami (VDJ) na hektár, svahovitosť označená šípkou s číselným udaním sklonu v stupňoch, vodné plochy, vodné zdroje a iné;
- na mape sa určia plochy, na ktorých je vylúčené / zakázané hnojenie (aplikácia kalov a odpadov) podľa stanovených obmedzení.

Textová časť:

- identifikačné údaje subjektu, celková výmera pôdy, z toho orná pôda, trvalé trávne porasty, trvalé kultúry, lokalizácia území zvláštnej ochrany;
- stavy chovov hosp. zvierat prepočítané na VDJ, spôsoby ustajnenia, pasenia a košarovania;
- z bilancie ročnej produkcie hospodárskych hnojív sa vypočíta produkcia N, ktorá sa zosúladi so stanoveným obmedzením 170 kg N na hektár v hospodárskom roku, určiť využitie prípadných bilančných prebytkov dusíka hospodárskych hnojív;
- z bilancie dusíka z chovov zvierat možno odpočítať 30 % strát v chovoch s podstielkou a 10 % bez podstielky;
- bilancia skladovacích kapacít;
- evidenčné podklady o nákupe hnojív.

Pravidlá krížového plnenia

Obsah živín v hospodárskych hnojivách, upravenom kale a organických a organicko-minerálnych hnojivách v kg . t⁻¹

Hnojivo	Obsah živín v kg . t ⁻¹ hospodárskeho hnojiva, upraveného kalu a organického a organicko-minerálneho hnojiva		
	<i>dusík (N)</i>	<i>fosfor (P)</i>	<i>draslík (K)</i>
Maštalný hnoj	4,2	1,1	5,0
Hnojovica hov. dobytka	3,0	0,7	4,2
Hnojovica ošípaných	5,0	1,3	1,9
Ovčí hnoj	7,6	3,0	7,0
Konský trus	5,8	2,8	5,0
Hydinový trus	10,0	2,4	4,2
Močovka a hnojovka	2,5	0,0	3,7
Upravený kal	6,0	3,5	0,7
Kompost (<i>organické a organicko-minerálne hnojivá</i>)	7,0	1,7	2,1
Vyfermentované zvyšky z výroby biopalív	Podľa výsledkov analýz aplikovaného produktu		

K PH1 g):

Dodržiavať zákaz hnojenia v termíne od 15. novembra do 15. februára a pri skorom jarnom prihnojovaní ozimín v termíne od 1. februára v dávke do 60 kg dusíka/ha s dodržiavaním pôdnych a klimatických obmedzení. Koeficienty pre výpočet množstva dusíka sú uvedené v prílohe č.3.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ v zraniteľných oblastiach nesmie aplikovať anorganické dusíkaté hnojivá a kvapalné hospodárske hnojivá s obsahom dusíka v období od 15. novembra do 15. februára kalendárneho roka, pričom skoré jarné prihnojenie ozimných plodín v dávke do 60 kg N.ha⁻¹ je povolené od 1. februára, ak nie sú obmedzujúce pôdne a klimatické podmienky, a to zamokrené alebo dočasne zamokrené pôdy súvislou vrstvou vody, poľnohospodárske pôdy zamrznuté do hĺbky 8 cm a viac alebo na pôdy pokryté vrstvou snehu nad 5 cm bez ohľadu na kalendárne obmedzenia.

Zákaz je ustanovený aj v § 10 ods.4 zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení jeho zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 555/2004 Z. z. a zákonom č. 202/2008 Z. z. V zraniteľných oblastiach je zakázané aplikovať anorganické dusíkaté hnojivá a kvapalné hospodárske hnojivá v období od 15. novembra do 15. februára kalendárneho roka, pričom skoré jarné prihnojenie ozimných plodín dusíkom v dávke do 60 kg.ha⁻¹ je povolené od 1. februára, ak nie sú obmedzujúce pôdne a klimatické podmienky, a to zamokrené pôdy alebo dočasne zamokrené pôdy súvislou vrstvou vody, poľnohospodárske pôdy zamrznuté do hĺbky 8 cm a viac alebo pôdy pokryté vrstvou snehu nad 5 cm, a to bez ohľadu na kalendárne obmedzenia.

Zákaz je ustanovený v § 2 ods.2 vyhlášky MPRV SR č.199/2008 Z. z., ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach.

Pravidlá krížového plnenia

K PH1 h):

Dodržiavať požiadavku neaplikovania hnojív s obsahom dusíka na pôdu: zamrznutú viac ako 8 cm do hĺbky, zasneženú s vyššou vrstvou snehu ako 5 cm alebo zamokrenú súvislou vrstvou vody.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ má zakázané v zraniteľných oblastiach aplikovať anorganické dusíkaté hnojivá a kvapalnú hospodársku hnojivú v období od 15. novembra do 15. februára kalendárneho roka, pričom skoré jarné prihnojenie ozimných plodín dusíkom v dávke do $60 \text{ kg} \cdot \text{ha}^{-1}$ je povolené od 1. februára, ak nie sú obmedzujúce pôdne a klimatické podmienky, a to zamokrené pôdy alebo dočasne zamokrené pôdy súvislou vrstvou vody, poľnohospodárske pôdy zamrznuté do hĺbky 8 cm a viac alebo pôdy pokryté vrstvou snehu nad 5 cm, a to bez ohľadu na kalendárne obmedzenia. Zákaz hnojenia je uvedený v § 10 ods. 3 zákona č.136/2000 a vyhlášky č.199/2008 v §3 ods. 2.

K PH1 i):

Dodržiavať požiadavku aplikácie maximálne povolenej dávky 170 kg/ha/rok celkového dusíka z hospodárskych hnojív. Koeficienty pre výpočet množstva dusíka sú uvedené v prílohe č. 3.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie v zmysle § 6 ods. 2 vyhlášky č. 199/2008 Z. z., hnojením hospodárskymi hnojivami v podniku prevýšiť dávku celkového dusíka $170 \text{ kg} \cdot \text{ha}^{-1}$ poľnohospodárskej pôdy za rok v zraniteľnej oblasti. Ide približne o dávku 40 t maštalného hnoja, 56 t hnojovice hovädzieho dobytku, resp. $36 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1}$ hnojovice ošípaných. Obsahy živín v kg/t hospodárskych hnojív sú uvedené v tabuľkovej prílohe k vyhláške č. 199/2008 Z. z.

Exkrementy zvierat na pasienku sa započítavajú do tohto limitu. Do limitu sa nezapočítava dusík pozberových zvyškov rastlín alebo vedľajších produktov plodín, ak boli zaorané do poľnohospodárskej pôdy.

Požiadavky a normy DPEP1: „vytvorenie Nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov“:

K DPEP1 a):

Dodržiavať zákaz používania priemyselných a organických hnojív s obsahom dusíka v nárazníkových zónach pozdĺž útvarov povrchových vôd a odkrytých podzemných vôd v šírke do desať metrov od brehovej čiary na diele pôdneho bloku vedeného v systéme identifikácie poľnohospodárskych pozemkov - LPIS.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Pre dodržanie tejto podmienky žiadateľ nesmie na dieloch pôdnych blokov, ktoré sú zaevidované v systéme LPIS, pozdĺž všetkých útvarov povrchových vôd ako sú potoky, rieky, jazerá, bagroviská a pod., používať priemyselné a organické hnojivá s obsahom dusíka v šírke do 10 m od brehovej čiary týchto útvarov povrchových vôd. Toto opatrenie je za účelom ochrany povrchových vôd pred znečistením organickými a priemyselnými hnojivami. Na týchto dieloch pôdnych blokov môže žiadateľ pestovať plodiny podľa svojho výrobného zamerania s tým rozdielom, že v tomto ochrannom páse nesmie používať priemyselné a ani organické hnojivá.

Požiadavky a normy DPEP2: „Regulovanie používania vôd“:

K DPEP2 a):

Zabezpečiť a mať k dispozícii povolenie na odber povrchových a podzemných vôd na zavlažovanie alebo zmluvu so správcom štátnych závlahových sústav ak dochádza k zavlažovaniu.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý používa povrchovú alebo podzemnú vodu na účely zavlažovania, musí mať povolenie príslušného orgánu štátnej správy (správca závlahových sústav), resp. uzatvorenú zmluvu o poskytovaní závlahovej vody medzi ním a správcom závlahových sústav v zmysle § 21 ods. 1 bod 4 písm. h zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Požiadavky a normy DPEP3: „Ochrana podzemných vôd proti znečisteniu“:

V norme DPEP3 pri ochrane podzemných vôd ide o nasledovný **zoznam** nebezpečných látok:

- **obsah žúmp na odpadové vody** (napr. splaškové odpadové vody a vody z dojárne);
 - **siláž a silážne šťavy;**
 - **hospodárske hnojivá;**
 - **priemyselné hnojivá;**
 - **prostriedky na ochranu rastlín – pesticídy, ropné látky** (pohonné látky a oleje).

Uvedené látky sa môžu nachádzať u žiadateľa v rôznej **forme napr. ako surovina, produkt, obaly, odpad, spotrebný materiál, prípravok**. Konkrétne posúdenie sa vykonáva vizuálnou obhliadkou objektov. **Zisťuje sa skutkový stav – t. j. prítomnosť týchto látok na farme, nákup** uvedených látok (napr. pesticídy, priemyselné hnojivá, ropné látky - nafta, oleje), **produkcia** uvedených látok (hospodárske hnojivá, silážne šťavy, obsah žúmp na odpadové vody), **aplikácia** uvedených látok (pesticídy, priemyselné a hospodárske hnojivá) a ich **spôsob uskladnenia**.

K DPEP3 a):

Dodržiavať povinnosť viesť v podniku dokumentáciu o nadobudnutí a zaobchádzaní s nebezpečnými látkami.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ pre dodržanie uvedenej požiadavky musí mať k dispozícii **záznamy** o druhoch látok, ich množstvách, časovej postupnosti zaobchádzania s nimi (od fázy ich vzniku alebo nadobudnutia až po ich spotrebu alebo zneškodnenie), obsahu ich účinných zložiek a ich vlastností najmä vo vzťahu k vodám, k pôdnemu a horninovému prostrediu súvisiacemu s vodou. Ide o skupiny látok, ktoré sú uvedené v zozname.

Záznamy musia obsahovať evidenciu o nákupe, spotrebe a aplikácii pesticídov, hospodárskych (maštalný hnoj, hnojovica, močovka, hnojovka) i priemyselných hnojív, nákupe PHM – ropných látok (vrátane olejov), internú evidenciu o siláži (v rámci evidencie krmív. Porušenie uvedenej podmienky sa považuje ak tieto záznamy žiadateľ nevedie.

Pravidlá krížového plnenia

K DPEP3 b):

Zabrániť priamemu vypúšťaniu nebezpečných látok do podzemných vôd.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí zabrániť úniku látok z objektov, v ktorých sa s týmito látkami zaobchádza ako sú sklady, skladovacie nádrže, skladovacie a manipulačné plochy vo vzťahu k podzemným vodám – ak sú v blízkosti odkryté podzemné vody (bagroviská, štrkoviská a pod.), studne, veľmi priepustné horninové prostredie, ak sa žiadateľ nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti, v ochrannom pásme vodného zdroja alebo kde sa vyskytuje vysoká hladina podzemnej vody.

Žiadateľ musí zabrániť priamemu úniku (vypúšťaniu) látok uvedených v zozname do podzemných vôd, z nádrží, potrubí, skladov, výdajných a stáčacích plôch, manipulačných plôch, havarijných nádrží, žump pre splaškové vody, žump pre tekuté hospodárske hnojivá a silážne šťavy a žump na odpadové vody z dojárne, alebo prostredníctvom netesností nádrže, alebo z objektov, kde sú uskladnené uvedené látky, ktoré majú vizuálne zistiteľné konštrukčné chyby, (praskliny, opadávanie a porušenie izolácie a iné netesnosti). Za vypúšťanie sa považuje priame vytekánie látok do studní, alebo odkrytých podzemných vôd ako sú napr. štrkoviská, bagroviská.

Za porušenie požiadavky sa považuje vizuálne zistenie vytekania uvedených látok do podzemných vôd.

K DPEP3 c):

Zabrániť nepriamemu vypúšťaniu nebezpečných látok do podzemných vôd.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí zabrániť úniku látok a nepriamemu prenikaniu látok do podzemných vôd cez pôdu z objektov, v ktorých sa s týmito látkami zaobchádza ako sú sklady, skladovacie nádrže, skladovacie a manipulačné plochy vo vzťahu k podzemným vodám.

Žiadateľ musí zabrániť nepriamemu úniku (vypúšťaniu) látok uvedených v zozname do podzemných vôd cez pôdu, z nádrží, potrubí, skladov, výdajných a stáčacích plôch, manipulačných plôch, havarijných nádrží, žump pre splaškové vody, žump pre tekuté hospodárske hnojivá a silážne šťavy a žump na odpadové vody z dojárne, alebo prostredníctvom netesností nádrže, alebo z objektov, kde sú uskladnené uvedené látky, ktoré majú vizuálne zistiteľné konštrukčné chyby, (praskliny, opadávanie a porušenie izolácie a iné netesnosti).

Za porušenie požiadavky sa považuje vizuálne zistenie nepriameho vypúšťania uvedených látok do podzemných vôd cez pôdu.

Hlavná otázka: „Pôda a zásoby uhlíka“

Požiadavky a normy DPEP4: „Minimálne krytie pôdy“

K DPEP4 a):

Zabezpečiť v termíne od 1. novembra do 1. marca na ornej pôde s priemernou svahovitosťou nad 12⁰ najmenej 40 % vegetačné pokrytie výmery ornej pôdy oziminou, viacročnou krmovinou alebo medziplodinou, alebo strniskom.

Pravidlá krížového plnenia

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Z dôvodu ochrany pred pôdnou eróziou na najzraniteľnejších pôdach, t. j. pôdach so svahovitosťou nad 12 stupňov, je žiadateľ povinný zabezpečiť na minimálne 40% výmery ornej pôdy so svahovitosťou nad 12 stupňov vegetačné pokrytie. Podmienka 40% sa počíta z výmery ornej pôdy so svahovitosťou nad 12 stupňov, nie z celkovej výmery ornej pôdy žiadateľa ($V \times K = P$); (V – výmera dotknutej plochy, K – koeficient percenta pokrytia dotknutej plochy, P – plocha, ktorá musí byť pokrytá); (Príklad: celková výmera OP = 100 ha, z toho OP so svahovitosťou nad 12 stupňov = 50 ha – **výpočet: 50 ha x 0,4 (40 %) = 20 ha**, to znamená minimálne vegetačné pokrytie musí byť aspoň na 20 ha pôdy, ktorá má svahovitosť nad 12 stupňov.) Vegetačným pokrytím sa rozumie vysiatie plochy hustosiatou oziminou, viacročnou krmovinou alebo medziplodinou. Vegetačným pokrytím sa rozumie tiež zostávajúce strnisko.

Vysvetlenie niektorých pojmov:

- **Oziminý:** plodiny založené v jeseni, ktoré sa zberajú v nasledujúci rok v lete, patria sem zástupcovia obilnín a olejní, nasledovne: pšenica ozimná, pšenica tvrdá, raž siata, tritikale, jačmeň ozimný, ozimná miešanka, ostatné oziminý, kapusta repková pravá – ozimná.
- **Viacročné krmoviny:** plodiny využívané na kŕmenie zvierat, pestujú sa na pozemku viac rokov, nasledovne: ďatelina, lucerna, ďatelinotrávne miešanky, lucerno - trávne miešanky, trávy, ďatelina červená dvojkosná, zatravnená orná pôda.
- **Medziplodiny:** plodiny pestované medzi dvoma hlavnými plodinami, využívajú sa predovšetkým na kŕmenie hospodárskych zvierat, z pohľadu ochrany kvality pôdy (a teda aj DPEP) je využitie medziplodín na zelené hnojenie a zabezpečenie pokryvu v období medzi dvoma hlavnými plodinami, kedy by v prípade nevyužitia medziplodín, v krátkom období, počas ktorého sa hlavná plodina nedopestuje, bola nepokrytá a vystavená riziku pôsobenia erózie. Ako medziplodiny sa teoreticky môžu pestovať všetky plodiny pestované na OP, preto tieto druhy nie sú v tomto postupe vymedzené. Ako medziplodiny sa veľakrát využívajú aj plodiny bežne využívané ako hlavné plodiny, napr. raž, alebo kapusta repková pravá.
- **Strniská:** strniská po obilninách, olejninách, teda jedná sa o pokosené porasty po obilninách, olejninách a kukurici.

Požiadavky a normy DPEP5 „Minimálne obhospodarovanie pôdy odrážajúce špecifické miestne podmienky s cieľom obmedziť eróziu“

K DPEP5 a):

Dodržiavať vhodné opatrenia obhospodarovania ornej pôdy tak aby sa zamedzilo tvorbe ryhovej erózie a aby sa predišlo vzniku erózných rýh nad 20 cm hĺbky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

V prípade existencie rizika ohrozenia ornej pôdy eróziou je žiadateľ povinný prijať akékoľvek adekvátne opatrenia na zabránenie vzniku ryhovej erózie. Predmetom podmienky je sledovať nie len skutočnosť či sa ryhovej erózii zamedzilo, ale aj to či žiadateľ v záujme dodržať podmienku, predvídavo vykonával a vykonáva opatrenia, ktorými predchádza vzniku a opakovaniu tvorby ryhovej erózie v závislosti od pôdneho stanovišťa (napr. plochy OP resp. vybrané časti so svahovitosťou nad 12° zatravní, prípadne využíva na pestovanie viacročných krmovín, ale nikdy nie na pestovanie širokoriadkových plodín, pri ktorých je takmer nemožné

Pravidlá krížového plnenia

zabrániť erózii na takomto svahu). V prípade že sa pri kontrole na mieste zistí výskyt ryhovej erózie s hĺbkou viac ako 20 cm, v takom prípade bude udelená sankcia za nedodržanie podmienky. Za porušenie tejto podmienky sa považuje výskyt ryhovej erózie s hĺbkou eróznej ryhy nad 20 cm, ale aj pestovanie širokoriadkových plodín (zemiaky, zemiaky konzumné, repa cukrová, repa kŕmna, kukurica, kukurica cukrová, kukurica na siláž, kukurica na zeleno, slnečnica ročná, kapusta, karfiol, kaleráb) na dieloch pôdnych blokov / plochách ornej pôdy so svahovitou nad 12°. Pôsobenie objektívnych vplyvov (prírodných činiteľov – prívalových dažďov a pod.) sa považuje za vyššiu moc, ak je táto vyššia moc v stanovenom termíne nahlásená na PPA.

Požiadavky a normy DPEP6 „Udržanie množstva organickej hmoty v pôde vrátane zákazu vypaľovania ornej pôdy so strniskom“

K DPEP6 a):

Dodržiavať zákaz pestovania tej istej okopaniny na tej istej ploche počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov.

Podmienky kladené na žiadateľa

Za porušenie podmienky sa považuje pestovanie tej istej okopaniny dva roky po sebe, napr. pestovanie repy po repe, teda pestovanie repy cukrovej po repe cukrovej, ale aj pestovanie repy cukrovej po repe kŕmnej, a naopak, repy kŕmnej po repe cukrovej.

Pre účely dodržiavania tejto podmienky sa okopaninou rozumie: repa cukrová, repa kŕmna, šalátová repa (cvikla), zemiaky kŕmne, zemiaky konzumné.

K DPEP6 b):

Dodržiavať zákaz vypaľovania strnísk a pálenia rastlinných zvyškov po zbere úrody z obilnín, strukovín a olejní.

Podmienky kladené na žiadateľa

V prípade, ak sa na plochách užívaných žiadateľom zistí pálenie rastlinných zvyškov (napr. strnisko, alebo slama na poľnohospodárskej pôde), bude sa to vyhodnocovať ako porušenie DPEP. Podmienka sa bude považovať za neporušenú iba v prípade, ak žiadateľ preukáže, že vypaľovanie nespôsobil sám, to znamená, že túto udalosť nahlási polícii a orgánu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi (príslušné okresné riaditeľstvo) a kópiu doručí agentúre. Pre potreby dodržiavania tejto podmienky uvádzame nasledovné definície:

Obilniny – do tejto skupiny patria nasledovné plodiny: pšenica ozimná, pšenica jarná, pšenica tvrdá, raž siata, tritikale, jačmeň jarný, jačmeň ozimný, ovos siaty, kukurica, kukurica cukrová, kukurica na siláž, pohánka, proso siate, cirok, cirok sudánsky, kukurica na zeleno;

Strukoviny – do tejto skupiny patria nasledovné plodiny: bôb obyčajný, bôb obyčajný záhradný, hrach siaty, bôb konský, vlčí bôb biely;

Olejniny - do tejto skupiny patria nasledovné plodiny: kapusta repková pravá – ozimná, kapusta repková pravá – jarná, slnečnica ročná, sója fazuľová, mak siaty.

K DPEP6 c):

Dodržiavať zákaz vypaľovania trvalých trávnych porastov počas celého roka.

Podmienky kladené na žiadateľa

Pravidlá krížového plnenia

V prípade, ak sa na plochách trvalých trávnych porastov užívaných žiadateľom zistí pálenie suchej vegetácie, bude sa to vyhodnocovať ako porušenie tejto podmienky. Podmienka sa bude považovať za neporušenú iba v prípade, ak žiadateľ preukáže, že vypaľovanie nespôsobil sám, to znamená, že túto udalosť nahlásil polícii a orgánu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi (príslušné okresné riaditeľstvo) a kópiu doručí agentúre.

Požiadavky a normy PH2: „Ochrana voľne žijúcich vtákov“

K PH2 a):

Dodržiavať zákaz poškodzovania a odstraňovania hniezdných stanovišť.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Hniezdne stanovište je biotop vtákov, ktorý slúži na rozmnožovanie, t. j. znesenie znášky a výchovu a starostlivosť o mláďatá až do ich opustenia hniezda. Hniezdnym stanovišťom môže byť strom, na ktorom je umiestnené hniezdo, strom, na ktorom sa nachádza dutina, skupina stromov alebo krov. Žiadateľ nesmie odstraňovať a poškodzovať tieto hniezdne stanovištia, tzn. zhadzovať hniezda, poškodzovať dutinové stromy, píliť tieto stromy na všetkých plochách. Ak sa pri kontrole zistí uvedená činnosť vykonaná žiadateľom, bude sa to považovať za porušenie požiadavky, okrem prípadov, kedy sa žiadateľ preukáže, že to nebolo spôsobené ním, prípadne sa preukáže oznámením na polícii, prípadne sa preukáže oznámením na relevantný orgán štátnej správy, alebo že výrub stromu bol povolený rozhodnutím príslušného orgánu štátnej správy. Pri vypílení takéhoto stromu pôjde o posúdenie s úmyselným konaním, ktoré môže priniesť až plné krátenie prostriedkov.

K PH2 b):

Dodržiavať zákaz rušenia hniezdenia vtákov vplyvom agrotechnických opatrení v období hniezdenia a vyvážania mláďat; obdobím hniezdenia je termín od 1. marca do 30. septembra.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Význam použitých pojmov:

Pre účely kontroly dodržiavania uvedených podmienok, ktoré musí podnik dodržiavať sa považuje za:

➤ **agrotechnické opatrenie**

Prispôsobenie poľnohospodárskej činnosti, ktorá slúži k zhodnocovaniu pôdy, napr. kosenie, orba, mulčovanie, smykovanie, kyprenie, bránenie, podmietanie, kompaktorovanie, valcovanie.

➤ **obdobie hniezdenia**

Doba, počas ktorej sa vtáky pripravujú alebo realizujú hniezdenie, t. j. obdobie toku, prípravy na hniezdenie, rozmnožovania, sedenie na hniezde, starostlivosť o mláďatá a výchova mláďat. Vo všeobecnosti je možné na území Slovenska konštatovať, že obdobie hniezdenia trvá od 1.3. do 30.9. kalendárneho roka.

➤ **rušenie**

Akákoľvek ľudská činnosť, ktorá svojím rozsahom a intenzitou spôsobí zamedzenie hniezdeniu, zničenie hniezdiska, zničenie znášky alebo úhyn mláďat.

Žiadateľ by nemal svojou agrotechnickou činnosťou a opatreniami počas obdobia hniezdenia rušiť hniezdenie vtákov spravidla v období od 1. 3. do 30. 9. kalendárneho roka.

Za dôkaz o rušení sa považuje nález aspoň jedného znaku:

- zničenie hniezda, zničenie hniezdného stanovišťa alebo hniezdiaceho stromu, kra a pod.;

Pravidlá krížového plnenia

- zistenie známkov aktivity na hniezdom strome (napr. odtlačky po stúpacích železách, stopy a odtlačky po mechanizmoch, zvyšky lana);
- opustená znáška vplyvom rušenia poľnohospodárskou činnosťou;
- uhynuté, vysilené alebo poranené mláďatá.

Za dodržanie podmienky, teda za dodržanie nerušenia hniezdenia vtákov vplyvom agrotechnických opatrení sa považuje to, ak nebolo vizuálnou kontrolou zistené, že došlo k zamedzeniu hniezdenia, zničeniu hniezdiska, zničeniu znášky alebo úhynu mláďat, prípadne žiadateľ sa preukáže oznámením orgánu štátnej správy o zistení tejto nepovolenej činnosti.

K PH2 c):

Dodržiavať zákaz chytania, zraňovania, usmrcovania dospelého jedinca vtáka a jeho vývinového štádia a ničenia vajec.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Vysvetlenie pojmov:

➤ **chytenie, zraňovanie, usmrcovanie dospelého vtáčieho jedinca a jeho vývinového štádia a ničenie vajec**

Akákolvek úmyselná činnosť, ktorá spôsobí vtákom ujmu na zdraví priamym kontaktom s poľnohospodárskou činnosťou.

Pre splnenie tejto podmienky, žiadateľ by mal dodržiavať zákaz: chytania, zraňovania, usmrcovania dospelého živočícha a jeho vývinového štádia a ničenia vajec. Týmto sa rozumie akákolvek úmyselná činnosť, ktorá spôsobí vtákom ujmu na zdraví.

Žiadateľ by mal zabrániť, aby na ploche došlo alebo dochádzalo k chytaniu, zraňovaniu, usmrcovaniu dospelého živočícha a jeho vývinového štádia a ničeniu vajec.

Za dôkaz o odchyte, zranení alebo usmrtení dospelého živočícha a jeho vývinového štádia a ničení vajec sa považuje nález aspoň jedného znaku:

- odchytového zariadenia (pasca, odchytovej kôš, železá, a pod.);
- zlikvidovanej znášky (hniezdo so znáškou);
- uhynutých jedincov;
- poranených jedincov.

Za dodržanie podmienky, teda za dodržanie zákazu chytania, zraňovania, usmrcovania dospelého živočícha a jeho vývinového štádia a ničenia vajec, sa považuje, ak sa počas kontroly nezistili žiadne známky uvedených aktivít na danej lokalite, alebo ak sa žiadateľ preukáže oznámením takejto nepovolenej činnosti orgánu štátnej správy (polícia, inšpekcia životného prostredia).

Požiadavky a normy PH3: „Ochrana biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín“

K PH3 a):

Dodržiavať zákaz odstraňovania a narušovania krajinných prvkov na ornej pôde, ako sú solitér, stromoradie, skupina stromov, terasa a medza.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Pravidlá krížového plnenia

Za prírodný element sa považuje významný krajinný prvok, solitér, stromoradie, skupina stromov, terasa a medza. Za dodržiavanie zákazu odstraňovania prírodných elementov sa považuje, ak žiadateľ dodržiava zákaz odstraňovania alebo poškodzovania prírodných elementov alebo dodržiava podmienky určené rozhodnutím orgánu ochrany prírody.

Nie je možné odstraňovať, alebo poškodzovať (opilovať) jednotlivé stromy alebo líniovú výsadbu stromov a krovín.

Uvedené činnosti sa nebudú považovať za porušenie požiadavky v prípade, ak žiadateľ predloží oznámenie polícii, alebo príslušnému orgánu štátnej správy, alebo sa preukáže povolením alebo rozhodnutím príslušného orgánu štátnej správy.

K PH3 b):

Dodržiavať zákaz zasahovania do biotopu európskeho významu, ktorým je možné biotop poškodiť alebo zničiť.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie v biotopoch európskeho významu vypaľovať porast, vykonávať žiadne rekultivácie alebo meliorácie. Žiadateľ nesmie biotopy európskeho významu poškodzovať navážkami anorganického, alebo organického materiálu. Nesmie vykonávať také činnosti, ktorými môže dôjsť k zasahovaniu, znehodnoteniu resp. zničeniu biotopov. Ide napr. o poškodenie biotopu rozorávaním, dosievaním porastu, skládkovaním a pod. Uvedené činnosti sa nebudú považovať za porušenie požiadavky v prípade, ak žiadateľ predloží oznámenie polícii, alebo príslušnému orgánu štátnej správy, alebo sa preukáže povolením alebo rozhodnutím príslušného orgánu štátnej správy.

Požiadavky a normy DPEP7: „Zachovanie krajinných prvkov, vrátane zákazu strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia“

K DPEP7 a):

Dodržiavať zákaz odstraňovania a narušovania krajinných prvkov na ornej pôde, ako sú solitér, stromoradie, skupina stromov, terasa a medza.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Solitér: Osamelo rastúca drevina (*s výnimkou takej vegetácie, ktorá je súčasťou medze alebo terasy*), väčšinou ako súčasť komplexu poľnohospodársky obhospodarovaných pozemkov. Je to prevažne mohutný jedinec domácich druhov drevín.

Stromoradie: Rad stromov, ktoré majú spravidla rovnaký rozostup a pravidelný spon (*s výnimkou takej vegetácie, ktorá je súčasťou medze, terasy ako aj takej vegetácie, ktorá plní funkcie lesa podľa § 3 lesného zákona, teda patrí do lesného fondu*). Z hľadiska pôvodu ide zväčša o umelo vysadené pásy drevín, prípadne kombinované typy vegetácie, pri ktorých sa vhodne spojili spontánne nálety drevín so zámernou výsadbou. Vo väčšine prípadov sú stromoradia vysádzané ako sprievodná vegetácia pozdĺž komunikácií a vodných tokov.

Skupina stromov: Sú to skupiny a porasty drevín, ktoré vznikli spontánne, alebo zámernou výsadbou na plochách *poľnohospodárskej pôdy*, napríklad na bývalých pasienkoch, plochách ohrozených eróziou a v príliš členitom teréne (*s výnimkou takej vegetácie, ktorá je súčasťou medze, terasy ako aj takej vegetácie, ktorá plní funkcie lesa podľa § 3 lesného zákona, teda patrí do lesného fondu*). Má vplyv nielen na prostredie určitého stanovišťa, ale má aj komplexnejší, ekologicko-biologický účinok v krajine. Často má nepravidelný pôdorys. O skupine drevín hovoríme vtedy, ak je tvorená viac ako tromi jedincami na ploche.

Pravidlá krížového plnenia

Terasa: Terasa je kaskádovité, stupňovité členenie poľnohospodárskej pôdy, vytvorené za účelom zabránenia vodnej erózie. Na týchto terasách sú zvyčajne pestované trvalé kultúry ako sú vinohrady a ovocné sady.

Medza: Neobhospodarovaná trávnatá línia väčšinou pokrytá stromami alebo kríkmi. Umelo vytvorená hranica poľnohospodárskych pozemkov, ktorá neslúži na poľnohospodársku produkciu, *(slúžiaca predovšetkým k zníženiu nebezpečenstva vodnej, poprípade veternej erózie, spravidla vymedzujúca hranicu pôdneho bloku, poprípade dielu pôdneho bloku, ktorého súčasťou môže byť drevinová vegetácia, alebo kamenný múrik).*

Žiadateľ na ním deklarovovaných plochách (orná pôda) zachováva krajinné prvky, ako aj tie krajinné prvky, ktoré tvoria integrálnu súčasť s ním deklarovanými pozemkami, aj keď tieto krajinné prvky nie sú zaradené do deklarácie plôch žiadateľa, ale sú jeho vlastníctvom alebo ich má v nájme. V prípade, ak dôjde k narušeniu alebo odstráneniu krajinných prvkov, ktoré je súčasne aj porušením podmienok ustanovených v oblasti Životné prostredie: Ochrana voľne žijúcich vtákov alebo Ochrana biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, pôjde o nedodržanie podmienok v oblasti Životné prostredie

Za jedinú výnimku sa považuje ich likvidácia z dôvodu nariadených opatrení zo strany štátnej správy. V prípade, ak žiadateľ sám zistí poškodenie, resp. odstránenie niektorého krajinného prvku je povinný túto skutočnosť nahlásiť príslušnému orgánu štátnej správy na úseku ochrany životného prostredia a tiež PPA.

K DPEP7 b):

Dodržiavať zákaz strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtákov a v období hniezdenia; obdobím hniezdenia je termín od 1. marca do 30. septembra.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný, na svojich produkčných blokoch, v období počas reprodukcie vtákov, v období hniezdenia vtákov, sa zdržať strihania živých plotov, kríkov a stromov za účelom nerušenia vtákov v období roka od 1. marca do 30. septembra bežného roka. Žiadateľ rez živých konárov živých plotov a stromov vykonáva vo vegetačnom období od 1. marca do 30. septembra tak, aby ošetrovanie a udržiavanie živých plotov a stromov bolo vykonané s ohľadom najmä na ochranu hniezdiacich vtákov. V prípade, že počas kontroly na mieste budú zistené znaky uvedenej činnosti t.j. strihanie živých plotov, rez stromov, pri ktorom dochádza k rušeniu hniezdisk vtákov, bude sa tento stav považovať za porušenie podmienky.

Oblasť „Verejné zdravie, zdravie zvierat a rastlín“

Hlavná otázka: „Bezpečnosť potravín“

Požiadavky a normy PH4: „Bezpečnosť potravín a krmív“

K PH4 a):

Dodržiavať zákaz umiestňovať na trh zdraviu škodlivú potravinu alebo potravinu nevhodnú na ľudskú spotrebu.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie umiestňovať na trh potraviny, ak nie sú bezpečné. Za nebezpečné sa považujú potraviny, ktoré sú zdraviu škodlivé a potraviny nevhodné na ľudskú spotrebu. Pri určovaní toho, či je nejaká potravina nevhodná pre ľudskú spotrebu, sa musí brať ohľad na to, či je potravina neprijateľná pre ľudskú spotrebu podľa jej určeného použitia, a to z dôvodov

Pravidlá krížového plnenia

kontaminácie vonkajším vplyvom alebo iným hnilobným procesom, pokazením alebo rozkladom.

Ak je nejaká nebezpečná potravina súčasťou skupiny, dávky alebo zásielky potravín rovnakej triedy alebo popisu, musí sa predpokladať, že všetky potraviny v tejto skupine, dávke alebo zásielke sú tiež nebezpečné, pokiaľ po podrobnom vyhodnotení nie je dôkaz, že zvyšok dávky, série alebo zásielky je bezpečný.

Povinnosť vyplýva z čl.14 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 a z § 6 zákona č.152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, kde je uvedené, že na trh je zakázané umiestniť potraviny iné ako zdravotne neškodné.

Umiestnenie na trhu znamená skladovanie, uchovávanie potravín alebo krmív na účely predaja, vrátane ponúkajúceho na predaj alebo akúkoľvek inú formu prevodu, či už bezplatnú alebo nie a predaj, distribúciu a iné formy prevodu.

K PH4 b):

Dodržiavať zásady skladovania krmív tak, aby nedochádzalo k ich kontaminácii osivami, biocídmí, pesticídmi, medikovanými krmivami a inými zakázanými látkami alebo ku krížovej kontaminácii s krmivami živočíšneho pôvodu a aby boli bez viditeľných znakov zaplesnenia alebo zamorenia so živými škodcami.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ pri skladovaní krmív musí dodržať nasledovné podmienky:

- nesmú byť spolu s krmivami spoločne uskladnené osivá, biocídy, pesticídy, medikované krmivá, lieky alebo zakázané látky (príloha č. III nariadenia (ES) č. 767/2009),
- oddelene skladovať krmivá živočíšneho pôvodu v prípade chovu monogastrických a polygastrických zvierat na jednom hospodárstve;
- mať k dispozícii záznamy a písomné doklady o používaní biocídnych prípravkov, rastlinných ochranných prostriedkov alebo akýchkoľvek iných prostriedkov na ošetrovanie alebo úpravu krmív najmä v prípade zaplesnenia krmív alebo zamorenia so živými škodcami;
- zabrániť výskytu plesní a živočíšnych škodcov v objemových krmivách umiestnených v silážnych žľaboch, senníkoch a pod.;
- zabránenie prístupu hlodavcov do skladov s krmivami a zabránenie zatekaniu.

K PH4 c):

Dodržiavať používanie len takých krmív, vrátane krmív určených na miešanie vlastných krmivých zmesí, ktoré pochádzajú od registrovaných alebo schválených krmivárskych podnikov podľa (čl. 5 ods. 6 nariadenia Komisie (ES) č. 182/2005).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí dodržať nasledovné podmienky.

- Žiadateľ, ktorý je prvovýrobcem krmív od ktorého odoberá krmivá, musí byť zapísaný do registra krmivárskych podnikov (môže sa preveriť aj z prehľadu uverejneného na www.uksup.sk);
- jednotlivé krmivá nachádzajúce sa u žiadateľa musia pochádzať od registrovaných alebo schválených výrobcov;

Pravidlá krížového plnenia

- žiadateľ preukazuje, že krmivá, ktoré boli dodané z iného krmivárskeho podniku pochádzajú z registrovaného alebo schváleného krmivárskeho podniku napr. kópiami osvedčení o registrácii/schválenie dodávateľa alebo záznamom o vstupe krmív, do ktorého sú zaznačené aj evidenčné čísla alebo registračné/schvaľovacie čísla dodávateľa a pod. To isté platí aj v prípade, ak sa na farme nachádzajú krmivá dodané z iného členského štátu, resp. z tretích krajín bez slovenského sprostredkovateľa (ide o dodávateľov z iných krajín, na ktorých nie je priamy právny dosah v prípade sankcií).

K PH4 d):

Dodržiavať zásady používania krmných surovín živočíšneho pôvodu a geneticky modifikovaných krmných surovín pri výkone pridružených činností, miešania krmiva na účely vlastného hospodárenia, prepravy a manipulácia s krmivami (čl. 5 ods. 5 nariadenia Komisie (ES) č. 182/2005).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ pri výrobe krmív nesmie používať na výrobu krmív alebo na priame skrmovanie doplnkové látky, premixy doplnkových látok, nepovolené krmne suroviny živočíšneho pôvodu, nepovolené geneticky modifikované krmne suroviny. V prípade používania krmných surovín živočíšneho pôvodu musí mať žiadateľ povolenia na zapracovanie vydané príslušným kontrolným orgánom. Žiadateľ musí pravidelne, alebo podľa potreby čistiť sklady, prepravné prostriedky, výrobné linky tak, aby nedošlo ku kontaminácii alebo krížovej kontaminácii krmív. Žiadateľ musí viesť záznamy o distribúcii vyrobených krmív na preverenie, či vyrobené krmivá boli odoslané na správne miesto určenia.

K PH4 e):

Dodržiavať povinnosť viesť potrebné záznamy ohľadne chovu zvierat, výroby prvotných produktov živočíšneho pôvodu, alebo rastlinného pôvodu.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadatelia, ktorí chovajú zvieratá alebo vyrábajú prvotné produkty živočíšneho pôvodu, musia v zmysle čl. 17 ods.1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 viesť záznamy najmä o:

- druhu a pôvode krmiva skrmovaného zvieratám;
- veterinárnych liekoch alebo iných ošetrovaniach zvierat, o dátumoch podávania a o ochranných lehotách;
- výsledkoch akýchkoľvek analýz vzoriek odobratých od zvierat alebo iných vzoriek odobratých na diagnostické účely, ktoré sú závažné pre ľudské zdravie;
- akýchkoľvek príslušných správach o vykonaných kontrolách zvierat alebo produktov živočíšneho pôvodu.

Žiadatelia, ktorí produkujú alebo zberajú rastlinné produkty, musia viesť záznamy najmä o:

- akomkoľvek použití prípravkov na ochranu rastlín alebo biocídov;
- výsledkoch akýchkoľvek analýz vzoriek odobratých z rastlín alebo iných vzoriek, ktoré sú závažné pre ľudské zdravie.

V zmysle nariadenia EP a Rady (ES) č. 183/2005 z 12. januára 2005, ktorým sa stanovujú požiadavky na hygienu krmív je povinnosťou žiadateľa je viesť najmä záznamy o:

Pravidlá krížového plnenia

- akomkoľvek použití prípravkov na ochranu rastlín a biocídnych výrobkov;
- použitím geneticky upraveného osiva;
- zdroji a množstve každého vstupu krmiva a mieste určenia a množstve každého výstupu krmiva.

K PH4 f):

Dodržiavať zásady skladovania odpadov a nebezpečných látok tak, aby sa zabránilo kontaminácií vyrábaných potravín.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadatelia majú povinnosť skladovať odpady a nebezpečné látky tak, aby sa zabránilo kontaminácií vyrábaných potravín, čo vyplýva z nariadenia EP a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín, Príloha I, prvovýroba, časť A: Všeobecné hygienické ustanovenia pre prvovýrobu a súvisiace činnosti, bod 4 písm. g) a bod 5 písm. f).

Žiadatelia, ktorí chovajú, zbierajú alebo lovia zvieratá alebo vyrábajú prvotné produkty živočíšneho pôvodu, musia prijať primerané opatrenia na to, aby sa odpady a nebezpečné látky skladovali a manipulovalo sa s nimi tak, aby sa zabránilo kontaminácii týchto produktov.

Žiadatelia, ktorí produkujú alebo zberajú rastlinné produkty, musia prijať primerané opatrenia na to, aby sa odpady a nebezpečné látky skladovali a manipulovalo sa s nimi tak, aby sa zabránilo kontaminácii.

K PH4 g):

Dodržiavať zásady vhodného skladovania a správneho používania doplnkových látok do krmív, veterinárnych liečiv a biocídov.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadatelia, ktorí chovajú, zbierajú alebo lovia zvieratá alebo vyrábajú prvotné produkty živočíšneho pôvodu, musia prijať, ak je to vhodné, primerané opatrenia na správne používanie doplnkových látok do krmív a veterinárnych liekov, ako to vyžadujú príslušné právne predpisy.

Žiadatelia, ktorí produkujú alebo zberajú rastlinné produkty, musia prijať, ak je to vhodné, primerané opatrenia na správne používanie prípravkov na ochranu rastlín a biocídov, ako to vyžadujú príslušné právne predpisy.

Žiadatelia musia skladovať a používať vyššie uvedené látky tak, ako si to vyžaduje ich označenie, alebo ako je to predpísané.

Povinnosť správne používať ako aj vhodne skladovať doplnkové látky do krmív, veterinárne liečivá a biocídy vyplýva z nariadenia EP a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín, Príloha I – prvovýroba, časť A: Všeobecné hygienické ustanovenia pre prvovýrobu a súvisiace činnosti, bod 4, písm. j).

K PH4 h):

Pri zvieratách, od ktorých pochádza mlieko na ľudskú spotrebu, dodržiavať zachovávanie celkového dobrého zdravotného stavu zvierat a chovu bez tuberkulózy a brucelózy.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Pravidlá krížového plnenia

Žiadateľ musí zabezpečiť, že surové mlieko a mledzivo pochádza od zvierat, ktoré sú v dobrom celkovom zdravotnom stave, neprejavujú žiadne príznaky chorôb, ktoré môžu mať za následok kontamináciu mlieka a mledziva, a najmä či netrpia žiadnymi infekciami pohlavného ústrojenstva s výtokom, ani enteritídou s hnačkou a horúčkou alebo rozpoznateľným zápalom vemena, či nemajú žiadne poranenie vemena, ktoré by mohli ovplyvniť mlieko a mledzivo.

Mlieko musí pochádzať od zvierat, ktorým neboli podané žiadne nepovolené látky alebo produkty a pri podaní povolených produktov alebo látok, musia byť dodržané ochranné lehoty predpísané pre tieto produkty alebo látky.

Pokiaľ ide o brucelózu a tuberkulózu, surové mlieko a mledzivo musí pochádzať od zvierat, ktoré patria do stáda úradne bez brucelózy a úradne tuberkulózy.

Žiadateľ v prípade potreby musí izolovať zvieratá, ktoré sú infikované alebo ktoré sú podozrivé z infekcie ktoroukoľvek z uvedených chorôb a z infekcie na tuberkulózu a brucelózu tak, aby to nemalo žiadny škodlivý vplyv na mlieko iných zvierat. Ak sa kozy držia spolu s kravami, musia byť tieto kozy prehliadané a testované na tuberkulózu.

K PH4 i):

Dodržiavať zásady umiestňovania a konštrukčnej úpravy zariadenia a priestorov, kde sa mlieko skladuje, spracúva a chladí tak, aby sa zabránilo riziku kontaminácie mlieka.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí zabezpečiť aby dojacie zariadenia a priestory, kde sa skladuje mlieko a mledzivo a kde sa s nimi manipuluje alebo kde sa chladia, boli umiestnené a skonštruované tak, aby sa obmedzilo riziko kontaminácie mlieka a mledziva v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu.

K PH4 j):

Dodržiavať zásady skladovania mlieka tak, aby priestory používané na skladovanie mlieka boli chránené proti škodcom; oddelené od priestorov, kde sú ustajnené zvieratá, vybavené príslušným chladiacim zariadením a povrch tohto príslušenstva, ktoré prichádza do kontaktu s mliekom, bol ľahko čistiteľný a dezinfikovateľný.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Priestory na skladovanie mlieka a mledziva musia byť chránené proti škodcom, musia mať primerané oddelenie od priestorov, kde sú ustajnené zvieratá, a musia mať vhodné chladiace zariadenia, pokiaľ je to potrebné na splnenie požiadaviek uvedených v časti B, Kapitoly II, oddielu X prílohy III nariadenia (ES) č.853/2004.

Povrchy zariadení, ktoré prichádzajú do styku s mliekom a mledzivom (nádrie, nádoby, nádrže a podobne, určené na dojenie, na zber alebo prepravu mlieka), musia byť ľahko čistiteľné a, kde je to potrebné, dezinfikovateľné a musia byť udržiavané v dobrom stave. Vzhľadom na túto požiadavku sa vyžaduje používanie hladkých, umývateľných a netoxických materiálov.

Pravidlá krížového plnenia

Po použití sa musia tieto povrchy vyčistiť a pokiaľ je to potrebné, vydezinfikovať. Nádoby a nádrže používané na prepravu mlieka a mledziva sa musia pred opätovným použitím vhodným spôsobom vyčistiť a vydezinfikovať po každej ceste alebo po každej sérii ciest, ak je čas medzi vyprázdnením a následným napustením veľmi krátky, v každom prípade však najmenej raz za deň.

K PH4 k):

Dodržiavať vykonávanie dojenia hygienickým spôsobom a ochladzovanie mlieka na požadovanú teplotu, okamžitého schladenia na teplotu najviac 8°C, ak sa vykonáva každodenný zber alebo na teplotu najviac 6 °C, ak sa zber nevykonáva denne.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Dojenie sa musí vykonávať hygienickým spôsobom, pričom sa musí zabezpečiť najmä, aby:

- pred začatím dojenia boli struky, vemeno a príslušné časti čisté;
- sa identifikovali zvieratá, ktoré sa podrobujú liečeniu, ktoré by mohlo zapríčiniť vylučovanie rezíduí do mlieka a mledziva, a aby sa mlieko a mledzivo získané od takýchto zvierat nepoužilo na ľudskú spotrebu pred ukončením predpísanej ochrannej lehoty.

Mlieko a mledzivo sa musia ihneď po nadojení umiestniť na čisté miesto, ktoré je skonštruované a vybavené tak, aby sa zabránilo ich kontaminácii.

Mlieko sa musí ihneď schladiť na teplotu najviac 8 °C v prípade, že sa vykonáva každodenný zber, alebo na teplotu najviac 6 °C, ak sa zber mlieka nevykonáva denne.

Žiadateľ nemusí dodržiavať požiadavky na teplotu ustanovené vo vyššie uvedených bodoch, ak mlieko spĺňa kritériá uvedené v časti III. Kapitoly I, Oddielu IX Prílohy III nariadenia (ES) č.853/2004, ktoré sa týkajú požiadaviek na počet somatických buniek, celkového počtu mikroorganizmov a rezíduí antibiotík, a buď:

- a) sa spracúva do 2 hodín od nadojenia, alebo
- b) vyššia teplota je potrebná z technologických dôvodov, ktoré súvisia s výrobou určitých mliečnych výrobkov, a ak to povolil príslušný orgán.

K PH4 l):

Dodržiavať zásady skladovania vajec v čistote, v suchu, bez vonkajšieho zápachu, ochrany pred nárazom a pred priamym slnečným žiarením.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

V priestoroch producenta vajec až po predaj spotrebiteľovi sa musia vajcia držať v čistote, uchovávať v suchu, bez vonkajšieho zápachu, účinne chránené proti nárazom, škodcom a priamemu slnečnému žiareniu.

K PH4 m):

Dodržiavať povinnosť viesť dokumentáciu o všetkých dodávateľoch a odberateľoch krmív so zameraním na presnú identifikáciu dodávateľa alebo odberateľa a druhu krmív, ich množstiev a termínov dodania alebo odoslania krmív.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Pravidlá krížového plnenia

Žiadateľ musí viesť záznamy o vstupe a výstupe krmív (prijímané a odoslané krmivá); záznam o vstupe krmív musí obsahovať tieto informácie: údaje o dodávateľovi (meno a trvalý pobyt fyzickej osoby, obchodné meno a adresa právnickej osoby), druh a množstvo dodaného krmiva, dátum prijatia krmiva a miesto určenia krmiva. Záznam o výstupe krmiva musí obsahovať: údaje o odberateľovi krmiva (meno a trvalý pobyt fyzickej osoby, obchodné meno a adresa právnickej osoby), druhu a množstve odoslaného krmiva a o dátume odoslania krmiva. Záznamy musia byť kompletne, informácie musia byť prístupné. Etikety alebo iné formy označenia (napr. sprievodná dokumentácia, dodacie listy a pod.) musia umožniť výsledovateľnosť krmív.

K PH4 n):

Dodržiavať povinnosť zavedenia systémov a postupov pre výsledovateľnosť vstupov a výstupov na farme v položkách dodávateľ, druh a množstvo, dátum dodania, dátum kedy produkt opustil farmu a uchovávať tieto informácie vo formáte, ktorý v prípade vyžiadania umožní ich ľahkú dostupnosť a poskytnutie.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí zaviesť vo všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie výsledovateľnosť potravín, krmív, zvierat určených na produkciu potravín a akýchkoľvek látok, ktoré sú určené na pridávanie do potravín alebo krmív alebo o ktorých sa predpokladá, že sú na to určené.

Žiadateľ musí byť schopný identifikovať akúkoľvek osobu, ktorá im dodáva potraviny, krmivo, zviera určené na produkciu potravín alebo akúkoľvek látku, ktorá je určená na pridávanie do potravín alebo krmív, alebo o ktorej sa predpokladá, že sa bude pridávať do potravín alebo krmív. S týmto cieľom musí mať žiadateľ zavedené systémy a postupy, ktoré umožnia, aby tieto informácie boli na požiadanie sprístupnené príslušným orgánom.

Žiadateľ musí mať zavedené systémy a postupy na identifikovanie iných podnikov, do ktorých sa dodávajú ich výrobky. Potraviny, ktoré sa umiestňujú na trh alebo sa pravdepodobne budú umiestňovať na trh v spoločensťve, musia mať vhodnú etiketu alebo označenie umožňujúce ich výsledovateľnosť prostredníctvom príslušnej dokumentácie alebo informácií v súlade s príslušnými požiadavkami konkrétnejších ustanovení.

Povinnosťou žiadateľa je zaviesť systémy alebo postupy pre výsledovateľnosť vstupov v podniku, ktoré identifikujú:

- meno a adresu dodávateľa;
- druh a množstvo vstupov, ktoré boli dodané;
- dátum dodania týchto vstupov na farmu.

SMR 11

Taktiež zaviesť systémy alebo postupy pre výsledovateľnosť produktov, ktoré opúšťajú farmu tak aby bolo možné identifikovať:

- meno a adresu prevádzkarne, ktorá je zásobovaná;
- povahu a množstvo produktu, ktorý boli dodané týmto prevádzkarniam;
- dátum kedy produkty opustili farmu.

Pravidlá krížového plnenia

Tieto informácie je potrebné uchovávať vo formáte, ktorý v prípade vyžiadania umožní ich ľahkú dostupnosť a poskytnutie.

K PH4 o):

Dodržiavať povinnosť zabezpečiť neodkladné stiahnutie potraviný z trhu a oznámiť túto skutočnosť príslušnému orgánu a spotrebiteľom, ak sa vyskytol problém v oblasti potravinovej bezpečnosti.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ak sa žiadateľ domnieva alebo má dôvod veriť, že potraviná, ktorú doviezol, vyprodukoval, spracoval, ošetril, vyrobil alebo distribuoval nie je v súlade s požiadavkami na bezpečnosť potravín, neodkladne začne postupy na stiahnutie príslušnej potraviný z trhu, ak sa potraviná dostala spod bezprostrednej kontroly tohto žiadateľa informuje o tom príslušné orgány.

Ak sa výrobok mohol dostať ku spotrebiteľovi, žiadateľ účinne a presne informuje spotrebiteľov o dôvode na jeho stiahnutie a ak to bude nevyhnutné, stiahne od spotrebiteľov výrobky, ktoré im už boli dodané, ak iné opatrenia nepostačujú na dosiahnutie vysokej úrovne ochrany zdravia.

Žiadateľ neodkladne informuje príslušné orgány, ak predpokladá alebo má dôvod veriť, že potraviná, ktorú umiestnil na trh môže byť škodlivá pre ľudské zdravie.

Žiadateľ informuje príslušné orgány o krokoch prijatých na predchádzanie rizikám pre konečného spotrebiteľa a nebude brániť žiadnej osobe a ani ju odrádzať od spolupráce s príslušnými orgánmi v súlade s vnútroštátnym právom a právnou praxou, ak to môže zabrániť, znížiť alebo eliminovať riziko pochádzajúce z potravín.

Žiadateľ spolupracuje s príslušnými orgánmi na krokoch prijatých s cieľom vyhnúť sa alebo znížiť riziká, ktoré predstavujú potraviný, ktoré dodávajú alebo dodávali.

K PH4 p):

Dodržiavať povinnosť stiahnuť krmivo z obehu a informovať o tom príslušné orgány, ak žiadateľ zistil, že krmná surovina, ktorú vyprodukoval alebo umiestnil na trhu, nie je v súlade s požiadavkami na bezpečnosť krmív.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

V prípade ak žiadateľ zistil, že krmná surovina, ktorú vyprodukoval alebo umiestnil na trh nie je v súlade s požiadavkami na bezpečnosť krmív, je povinný takéto krmivo z obehu stiahnuť, alebo zabezpečiť potrebné kroky, aby sa toto krmivo stiahlo z trhu a bezodkladne informovať o tejto situácii príslušné štátne orgány v tomto prípade Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky. V prípade nutnosti stiahnutia podozrivého krmiva z trhu, uskladňuje takéto krmivo tak, aby sa s ním nemanipulovalo do odstránenia podozrenia nebezpečenstva; v prípade potvrdenia, že krmivo je nebezpečné, zabezpečí likvidáciu krmiva alebo vykoná iné opatrenia uložené príslušným orgánom.

Je potrebné mať k dispozícii:

- záznamy a dokumentácie o kvalite krmív napr. výsledky laboratórných vyšetrení vykonaných z vlastnej iniciatívy alebo pri úradných kontrolách;

Pravidlá krížového plnenia

- záznamy o vybavovaní reklamácií a systém riešenia dodávateľsko-odberateľských sporov (napr. záznamy zadokumentované podľa zavedeného systému dobrej výrobnjej praxe, prípadne riešených na základe dodávateľsko-odberateľských zmlúv, záznamy o poskytovaní náhradných dodávok krmív apod.);
- v prípade, že taký problém sa vyskytol, záznamy o tom, ako žiadateľ spolupracoval s príslušnými orgánmi na krokoch prijatých s cieľom vyhnúť sa nebezpečenstvu alebo znížiť riziko, ktoré predstavujú krmivá, ktoré dodáva alebo dodával (preveria sa kroky a postupy len v konkrétnom prípade, ktorý sa u žiadateľa vyskytol).

Požiadavky a normy PH5: „Zabránenie používaniu určitých látok s hormonálnym alebo tyrostatickým účinkom a beta-agonistov pri chove hospodárskych zvierat“

K PH5 a):

Dodržiavať zákaz podávania látok podľa osobitného predpisu hospodárskym zvieratám na produkciu potravín alebo zvieratám akvakultúry.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie:

- podávať látky uvedené v prílohe č.1 nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z. (Zoznam A – zakázané látky: tyrostatické látky, stilbény, deriváty stilbénov, ich soli a estery, estradiol 17 β a jeho esterové deriváty; Zoznam B – zakázané látky s výnimkami: beta-agonisty)
- dočasne podávať látky uvedené v prílohe č.2 nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z. (látky s estrogénnym účinkom s výnimkou 17 β estradiolu a jeho esterových derivátov, s androgénnym a gestagénnym účinkom)

Existujú určité výnimky z dôvodu liečebného ošetrovania a z dôvodu zootechnického ošetrovania, ktoré sú uvedené v § 4 a § 5 nariadenia vlády SR č. 609/2008 Z. z. To znamená, že:

- registrované prípravky obsahujúce beta-agonisty predpísané veterinárnym lekárom môžu byť podané veterinárnym lekárom, alebo farmárom pod jeho dohľadom koňovitým a spoločenským zvieratám;
- registrované prípravky obsahujúce beta-agonisty predpísané veterinárnym lekárom môžu byť podané veterinárnym lekárom na indukciu tokolýzy;
- registrované prípravky, ktoré majú estrogénny (iné než estradiol 17 β a jeho esterové deriváty), androgénny alebo gestagénny účinok predpísané veterinárnym lekárom môžu byť podávané veterinárnym lekárom alebo farmárom na zodpovednosť vet. lekára, na synchronizáciu ruje a prípravu darcov a príjemcov na implantáciu embryí.

Pri podávaní zakázaných látok v súlade s výnimkami je potrebné dodržať všetky podmienky takéhoto podania (liek registrovaný v SR, podáva veterinárny lekár, alebo v presne stanovených prípadoch môže liek podať iná osoba, ale v takom prípade za ošetrovanie je zodpovedný veterinárny lekár, vykonané ošetrovanie, resp. predpísané lieky sa musia zaznamenať v knihe veterinárnych úkonov, povolená aplikačná forma, identifikácia ošetrovaného zvieratá).

K PH5 b):

Dodržiavať zásady používania zakázaných látok na farme podľa osobitného predpisu (§ 4 a 5 NV SR č. 609/2008 Z. z.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Pravidlá krížového plnenia

Žiadateľ môže používať na farme lieky so zakázanými látkami iba v súlade s výnimkami, ktoré sú stanovené v § 4 a § 5 nariadenia vlády SR č. 609/2008 Z. z., a boli predpísané veterinárnym lekárom a sú zaznamenané v knihe veterinárnych úkonov/ registri.

Podľa § 4 a § 5 nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z. povoľuje výnimky pre použitie zakázaných látok a zároveň stanovuje, v ktorých prípadoch môže zakázanú látku podať iná osoba ako veterinárny lekár. V takom prípade veterinárny lekár predpíše liek na neobnoviteľnom veterinárnom lekárskom predpise. Predpísané lieky sa musia zaznamenať v knihe veterinárnych úkonov. Iná osoba ako veterinárny lekár môže podať zakázané látky podľa § 4 ods. 4 č. nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z., a to zakázané látky uvedené v §4 ods. 3 písm. a) nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z.. (allyltrenbolon, podávaný orálne, alebo beta-agonistické látky jedincom z čeľade koňovité, ak sa používajú podľa pokynov výrobcu) a podľa § 5 ods. 1 a ods. 3 nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z., (veterinárny liek s estrogénnym účinkom s výnimkou 17 β estradiolu a jeho esterových derivátov, s androgénnym alebo gestagénnym účinkom povolený podľa osobitného predpisu - Zákon č. 140/1998 Z. z. o lieku a zdravotníckych pomôckach v znení neskorších predpisov).

K PH5 c):

Dodržiavať zákaz odosielat' na zabitie hospodárske zvieratá, ktorým boli podané zakázané látky, alebo uvádzat' na trh mäso na ľudskú spotrebu alebo iné živočíšne produkty získané z hospodárskych zvierat alebo zvieratá akvakultúry, ktorým boli podané zakázané látky, okrem povolených výnimiek.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ môže legálne podávať zakázané látky v zmysle (§ 4 a § 5 nariadenia vlády SR č. 609/2008 Z. z.). Musí však dodržať ustanovenia §7 ods. 1 nariadenia vlády SR č.609/2008 Z. z. podľa ktorého zvieratá určené na chov a plemenitbu a chovné a plemenné zvieratá na konci ich reprodukčného života, ktoré boli počas posledného obdobia chovu liečebne alebo zootechnicky ošetrované v súlade s ustanoveniami § 4 alebo § 5, možno uvádzať na trh na účely obchodovania s nimi. Mäso z týchto zvierat možno označiť oválnou značkou zdravotnej neškodnosti ak sa dodržali ochranné lehoty podľa § 6 ods. 2 písm. a) druhého bodu, a § 6 ods. 2 písm. b) nariadenia vlády SR č. 609/2008 Z. z. alebo sa dodržala určená ochranná lehota podľa podmienok na uvádzanie príslušného veterinárneho lieku na trh podľa osobitného predpisu (zákon č. 140/1998 Z. z.).

Žiadateľ musí dodržať aj ustanovenie §7 ods. 3 podľa ktorého mäso alebo iné živočíšne produkty zo zvierat, ktorým sa podali látky s estrogénnym, androgénnym alebo s gestagénnym účinkom alebo beta-agonistické látky podľa nariadenia vlády SR č. 609/2008 Z. z, sa môžu uvádzať na trh s určením na spotrebu ľuďmi, ak boli zvieratá ošetrované veterinárnymi liekmi, ktoré splňali požiadavky podľa § 6 nariadenia vlády SR č. 609/2008 Z. z. a pred zabitím zvierat bola dodržaná ustanovená ochranná lehota. Žiadateľ musí viesť presné záznamy o použití týchto zakázaných látok.

K PH5 d):

Dodržiavať povinnosť vedenia záznamov o podávaní zakázaných látok.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Nariadenie vlády SR č. 609/2008 Z. z. v § 4 a v § 5 stanovuje, že podanie zakázaných látok musí byť zaznamenané v knihe veterinárnych úkonov alebo registri, ktoré sú vedené v podľa

Pravidlá krížového plnenia

§ 10, v súlade s prílohou 9 a 10 nariadenia vlády SR č. 320/2003 Z. z. o monitorovaní určitých látok a ich rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu. Podľa § 57 ods. 3 zákona NR SR č. 140/1998 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach, o zmene zákona č. 455/1991Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 220/1996 Z. z. o reklame), je žiadateľ povinný zabezpečiť dokumentáciu, do ktorej je veterinárny lekár povinný zaznamenať predpisovanie veterinárnych liekov a veterinárnych zdravotníckych pomôcok.

Hlavná otázka: „Identifikácia a registrácia zvierat“

Požiadavky a normy PH6: „Identifikácia a registrácia ošípaných“

K PH6 a):

Dodržiavať povinnosť registrácie chovu ošípaných.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Povinnosť registrácie chovu vyplýva na základe zákona č.39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a súvisiacej legislatívy, nariadenia vlády SR č.305/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov. Ak chovateľ chová 2 a viac kusov ošípaných (rozhodnutie Komisie č. 80/2006) musí byť chovateľ zaregistrovaný pred začatím chovu a pred prvým premiestnením v Centrálnnej evidencii hospodárskych zvierat (ďalej len „CEHZ“).

K PH6 b):

Dodržiavať povinnosť vedenia registra chovu ošípaných.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom ošípaných, je povinný viesť register chovu ošípaných podľa platnej legislatívy nariadenia vlády SR č. 305/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov - podrobnosti stanovuje príloha č. 7 vyhlášky MP SR č. 17/2012 Z. z..

K PH6 c):

Dodržiavať povinnosť zaznamenania všetkých údajov v registri chovu ošípaných (podľa vyhlášky MPRV SR č. 17/2012 Z. z.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom ošípaných je povinný viesť predpísanú evidenciu v registri chovu ošípaných v zmysle platnej legislatívy, zo zákona č.39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a súvisiacej legislatívy, nariadenia vlády SR č. 305/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

K PH6 d):

Dodržiavať zásadu trvalého označenia ošípanej (§ 5 NV SR č. 305/2003 Z. z.)

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom zvierat je povinný identifikovať a označiť ošípané v zmysle platnej legislatívy nariadenia vlády SR č. 305/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov a vyhlášky MPRV SR č. 17/2012 Z. z..

Pravidlá krížového plnenia

K PH6 e):

Dodržiavať povinnosť hlásenia každej zmeny v chove ošípaných do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat do desiateho dňa nasledujúceho mesiaca (§ 9 vyhlášky č. 17/2012 Z. z.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný hlásiť každú zmenu narodenie, úhyn, presun zvierat z podniku do podniku v chove ošípaných v zmysle platnej legislatívy (vyhláška MPRV SR č.17/2012 Z. z.).

K PH6 f):

Dodržiavať povinnosť archivácie registra chovu ošípaných po dobu najmenej troch rokov podľa osobitného predpisu

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný archivovať register chovu ošípaných v zmysle § 4 ods. 3 nariadenia vlády SR č. 305/2003 Z. z. o identifikácii a registrácii zvierat v znení neskorších predpisov.

Požiadavky a normy PH7: „Identifikácia a registrácia hovädzieho dobytká“

K PH7 a):

Dodržiavať povinnosť vedenia individuálneho registra hovädzieho dobytká.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný viesť individuálny register hovädzieho dobytká (HD) na základe zákona č.39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1760/2000 (článok 7) a nariadenia Komisie (ES) č.911/2004 (článok 8), podrobnosti určuje vyhláška MPRV SR č. 20/2012 Z. z.. Register chovu má mať formát v zmysle platnej legislatívy vyhláška MPRV SR č. 20/2012 Z. z..

K PH7 b):

Dodržiavať povinnosť zaznamenávania všetkých údajov v individuálnom registri chovu hovädzieho dobytká.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný zaznamenávať všetky údaje v individuálnom registri HD na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1760/2000 (článok 7) a nariadenia Komisie (ES) č. 911/2004 (článok 8), podrobnosti určuje vyhláška MPRV SR č. 20/2012 Z. z..

K PH7 c):

Dodržiavať zásadu trvalého označovania hovädzieho dobytká.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Pravidlá krížového plnenia

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom zvierat je povinný zabezpečiť identifikáciu a označenie HD na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č.1760/2000 (článok 4), podrobnosti určuje vyhláška MPRV SR č. 20/2012 Z. z..

K PH7 d):

Dodržiavať povinnosť hlásenia každej zmeny v chove hovädzieho dobytku do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat do siedmich dní odo dňa zmeny.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom zvierat je povinný viesť predpísanú evidenciu HD a hlásiť príslušnému orgánu všetky zmeny, narodenie, úhyn a pohyby do podniku a z podniku na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1760/2000 (článok 7) a nariadenia Komisie (ES) č. 911/2004 (článok 8), podrobnosti určuje vyhláška MPRV SR č. 20/2012 Z. z..

K PH7 e):

Dodržiavať povinnosť sprevádzania zvierat'a sprievodnými dokladmi pri premiestňovaní mimo farmy v rámci územia Slovenskej republiky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom zvierat je povinný viesť predpísanú evidenciu HD na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a musí zaistiť, aby pas sprevádzal zviera v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1760/2000 (článok 7), podrobnosti určuje vyhláška MP SR č. 20/2012 Z. z..

K PH7 f):

Dodržiavať povinnosť archivácie individuálneho registra hovädzieho dobytku po dobu najmenej troch rokov podľa osobitného predpisu.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom zvierat je povinný archivovať individuálny register HD po dobu najmenej 3 rokov na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 1760/2000.

Požiadavky a normy PH8: „Identifikácia a registrácia oviec a kôz“

K PH8 a):

Dodržiavať povinnosť vedenia individuálneho registra oviec a kôz.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom zvierat je povinný viesť individuálny register oviec, kôz na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Rady (ES) č.21/2004 (článok 5), podrobnosti upravuje vyhláška MPRV SR č. 18/2012 Z. z.

Žiadateľ môže viesť register manuálne alebo v elektronickej forme. Formát musí byť v zmysle platnej legislatívy.

Pravidlá krížového plnenia

K PH8 b):

Dodržiavať povinnosť zaznamenávania všetkých údajov v individuálnom registri chovu oviec a kôz.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný viesť predpísanú evidenciu oviec a kôz na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, podrobnosti stanovuje vyhláška MPRV SR č. 18/2012 Z. z. Register musí byť vyplňovaný podľa požiadaviek platnej legislatívy a musia byť v ňom zaznamenávané všetky potrebné údaje.

K PH8 c):

Dodržiavať zásadu trvalého označovania oviec a kôz podľa osobitného predpisu

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný zabezpečiť identifikáciu oviec a kôz na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Rady (ES) č. 21/2004 (článok 4), podrobnosti stanovuje vyhláška MPRV SR č. 18/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov.

K PH8 d):

Dodržiavať povinnosť hlásenia každej zmeny v chove oviec a kôz do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat do siedmich dní odo dňa zmeny.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný hlásiť každú zmenu v chove oviec a kôz ako je narodenie, úhyn, presun zvierat na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Rady (ES) č. 21/2004 (článok 8), podrobnosti stanovuje vyhláška MPRV SR č. 18/2012 Z. z..

K PH8 e):

Dodržiavať povinnosť archivácie individuálneho registra oviec a kôz po dobu najmenej troch rokov podľa osobitného predpisu.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný viesť predpísanú evidenciu oviec a kôz na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Rady (ES) č.21/ 2004 (článok 5), podrobnosti stanovuje vyhláška MPRV SR č. 18/2012 Z. z v zmysle platnej legislatívy. Žiadateľ je povinný viesť archiváciu individuálneho registra oviec a kôz po dobu najmenej 3 rokov. Archivácia registra chovu ošípaných je predpísaná v článku č. 5 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 21/2004 o identifikácii a registrácii zvierat v znení neskorších predpisov.

Pravidlá krížového plnenia

Hlavná otázka: „Choroby zvierat“

Požiadavky a normy PH9: „Pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií“

K PH9 a):

Dodržiavať zákaz skrmovania živočíšnych bielkovín alebo krmív s obsahom živočíšnych bielkovín okrem povolených výnimiek a mať povolenie príslušného orgánu veterinárnej starostlivosti na zapracovanie živočíšnych bielkovín do krmív pre neprežúvavce a skrmovanie takých krmív neprežúvavcami.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie prežúvavce kŕmiť:

- živočíšnymi bielkovinami;
- krmivami vyrobenými zo živočíšnych bielkovín;
- krmivami s obsahom živočíšnych bielkovín.

Na kŕmenie prežúvavcov môže použiť

- mlieko, mliečne výrobky a mledzivo;
- vajcia a výrobky z vajec;
- želatína získaná z neprežúvavcov;
- hydrolyzované bielkoviny z častí neprežúvavcov a z koží a kožíek prežúvavcov;
- krmivá získané z týchto bielkovín.

Hospodárske zvieratá - neprežúvavce nesmie žiadateľ kŕmiť

(nevzťahuje sa na skrmovanie mäsožravcov chovaných na produkciu kožušín)

- živočíšnymi bielkovinami;
- krmivami zo spracovanej živočíšnej bielkoviny;
- krmivami zo želatíny, ktorá pochádza z prežúvavcov;
- krmivami z krvných produktov;
- krmivami z hydrolyzovanej bielkoviny;
- krmivami z fosforečnanu vápenatého a fosforečnanu vápenitého živočíšneho pôvodu, („fosforečnan vápenatý a fosforečnan vápenitý“);
- krmivami vyrobenými z krmív s obsahom týchto bielkovín.

Výnimky pre kŕmenie hospodárskych zvierat neprežúvavcov sú:

- rybia múčka v súlade so stanovenými podmienkami;
- fosforečnan vápenatý a fosforečnan vápenitý v súlade so stanovenými podmienkami;
- krvné produkty z neprežúvavcov v súlade so stanovenými podmienkami;
- výrobky získané z týchto bielkovín.

Na kŕmenie hospodárskych zvierat neprežúvavcov sa povoľuje:

- mlieko, mliečne výrobky a mledzivo;
- vajcia a výrobky z vajec;
- želatína získaná z neprežúvavcov;

Pravidlá krížového plnenia

- hydrolyzované bielkoviny z častí neprežúvavcov a z koží a kožíek prežúvavcov;
- krmivá získané z týchto bielkovín.

Povolenie na zapracúvanie živočíšnych bielkovín do krmív pre neprežúvavce podľa § 8 ods. 3 písm. k) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov vydáva príslušná regionálna veterinárna a potravinová správa.

K PH9 b):

Dodržiavať povinnosť oznámiť podozrenie na transmisívne spongiformné encefalopatie (TSE) príslušnému orgánu veterinárnej starostlivosti.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný ohlásiť príslušnému orgánu veterinárnej správy zviera podozrivé z choroby TSE. Žiadateľ si musí plniť povinnosť nahlasovania zvierat, ktoré musia byť vyšetrené ma TSE v súlade s článkom 6 nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001. Týka sa to nasledovných zvierat (všetok HD starší ako 30 mesiacov, ktorý sa zabíja obvyklým spôsobom pre ľudskú spotrebu, všetok HD starší ako 24 mesiacov, ktorý nebol zabitý pre ľudskú spotrebu, ktorý uhynul alebo bol zabitý na farme, počas prepravy alebo na bitútku (uhynutý dobytok), uhynuté ovce staršie ako 18 mesiacov, uhynuté kozy staršie ako 18 mesiacov, v infikovaných chovoch aj zdravé zabité zvieratá staršie ako 18 mesiacov).

Povinnosť chovateľa hlásiť orgánu štátnej správy vo veterinárnej oblasti každé podozrenie na chorobu je stanovená aj v § 37 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

K PH9 c):

Dodržiavať povinnosť poskytovania údajov potrebných na identifikáciu a vyhľadávanie rizikových zvierat a produktov a splnenie opatrení nariadených príslušným orgánom veterinárnej starostlivosti v súvislosti s podozrením alebo potvrdením TSE.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný dodržať všetky opatrenia nariadené príslušnou regionálnou veterinárnou a potravinovou správou v súlade s článkom 12 a 13 nariadenia (ES) č. 999/2001 v súvislosti s podozrením, alebo potvrdením TSE a poskytnúť údaje na určenie všetkých rizikových zvierat v súlade s článkom 13 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 999/2001.

K PH9 d):

Dodržiavať povinnosť plniť požiadavky a mať k dispozícii doklady podľa osobitného predpisu (nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001) pri uvádzaní na trh, obchodovaní, dovoze a vývoze hovädzieho dobytku, oviec a kôz, ich spermy, embryí a vajíčok.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Za splnenie uvedenej podmienky sa považuje ak žiadateľ uvádza na trh, obchoduje, vyváža alebo dováža hovädzí dobytok, ovce alebo kozy ich spermie, embrya a vajíčka v súlade s ustanoveniami článku 15 nariadenia (ES) č. 999/2001 a zásielky sú sprevádzané veterinárnymi certifikátmi alebo sprievodnými dokladmi potvrdzujúcimi splnenie požadovaných podmienok vydanými príslušnou veterinárnou a potravinovou správou.

Pravidlá krížového plnenia

Hlavná otázka: „Prípravky na ochranu rastlín“

Požiadavky a normy P10: „Používanie prípravkov na ochranu rastlín“

K PH10 a):

Dodržiavať povinnosť používania takých prípravkov na ochranu rastlín, ktoré sú registrované v Slovenskej republike podľa osobitného predpisu (405/2011 Z. z.) a aplikovať ich podľa údajov uvedených na etikete výrobku.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý používa prípravky na ochranu rastlín, je povinný používať prípravky registrované v Slovenskej republike, ktoré sú uvedené v Zozname registrovaných prípravkov na ochranu rastlín a iných prípravkov pre daný rok, podľa návodu, ktorý je uvedený na etikete, alebo podľa priloženého návodu na použitie. To znamená dodržanie rozsahu použitia na plodiny a proti škodlivým organizmom uvedeným na etikete a použitie správneho dávkovania na jednotku plochy (ha). Fyzické osoby - podnikatelia a právnické osoby musia viesť evidenciu nákupu, spotreby, spôsobu likvidácie obalov a nespotrebovaných prípravkov na ochranu rastlín v zmysle platnej legislatívy (zákon 405/2011 Z. z.).

Oblasť „Dobré životné podmienky zvierat“

Hlavná otázka: „Dobré životné podmienky zvierat“

Požiadavky a normy PH11: „Minimálne normy na ochranu teliat“

K PH11 a):

Dodržiavať povinnosť chovateľa kontrolovať ustajnené teľatá minimálne dvakrát denne a teľatá chované vonku aspoň jedenkrát denne, bezodkladne zabezpečiť vhodné ošetrovanie všetkým teľatám, ktoré sa javia ako choré alebo poranené, ak je potrebné, konzultovať zdravotný stav s veterinárnym lekárom, a ak sú choré alebo poranené, teľatá izolovať vo vhodnom ustajnení.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Vlastník teľaťa alebo osoba zodpovedná za teľatá musí ustajnené teľatá kontrolovať aspoň dvakrát denne, teľatá chované vonku aspoň jedenkrát denne, a každému teľaťu, ktoré sa javí choré alebo poranené bezodkladne zabezpečiť vhodné ošetrovanie. Vlastník teľaťa alebo osoba zodpovedná za teľatá musí s veterinárnym lekárom čo najskôr konzultovať zdravotný stav každého teľaťa, ktoré nereaguje na jeho starostlivosť, a ak je to potrebné choré, alebo poranené teľatá sú izolované vo vhodnom ustajnení.

K PH11 b):

Dodržiavať zásadu, aby ustajnenie bolo konštruované tak, aby umožnilo každému teľaťu si bez problémov ľahnúť, odpočívať, vstať a čistiť sa. Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ustajnenie pre teľatá musí byť konštruované tak, aby umožňovalo každému teľaťu bez problémov si ľahnúť, odpočívať, vstať a čistiť sa.

Pravidlá krížového plnenia

K PH11 c):

Dodržiavať zásadu, aby teľatá neboli priväzované, ak sa používa priväzovanie, len v skupinovom ustajnení najviac na jednu hodinu počas kŕmenia, nesmie spôsobovať teľatám poranenie, musí byť pravidelne kontrolované a zostrojené tak, aby umožnilo teľat' u pohybovať sa, a predišlo sa riziku uškrtienia alebo poranenia teľat'a.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Teľatá nesmú byť priväzované, s výnimkou teliat chovaných v skupinovom ustajnení, ktoré sa môžu uväzovať na dobu nie dlhšiu ako 1 hodinu počas kŕmenia mliekom alebo mliečnymi náhradkami. Ak sa používa uväzovanie, toto nesmie teľatám zapríčiniť poranenie, musí sa pravidelne kontrolovať, prispôbovať potrebám teliat a musí byť zostrojené tak, aby umožnilo teľat' u pohybovať sa a predišlo sa riziku uškrtienia alebo poranenia teľat'a.

K PH11 d):

Dodržiavať zákaz používania náhubku u teliat.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Teľatá nesmú mať nasadený náhubok.

K PH11 e):

Dodržiavať zásadu, aby teľatá staršie ako osem týždňov neboli ustajnené v individuálnom koterci, ak veterinárny lekár neurčil inak.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Teľatá staršie ako 8 týždňov nie sú ustajňované v koterci, ak veterinárny lekár neurčil inak.

K PH11 f):

Dodržiavať rozmery individuálnych kotercoŕ tak, aby zodpovedali požiadavkám podľa osobitného predpisu (730/2002 Z. z.) a mali perforované steny, ktoré umožnia teľatám priamy vizuálny a hmatový kontakt.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ak sú teľatá ustajnené v individuálnych boxoch alebo stojiskách, tieto boxy alebo stojiská musia mať perforované steny a ich šírka nesmie byť menšia ako 90 cm s povolenou odchýlkou 10 % alebo 0,80 – násobok výšky v kohútiku. Šírka každého jednotlivého koterca pre teľa musí zodpovedať najmenej výške teľat'a v kohútiku meranej v stoji a dĺžka musí zodpovedať najmenej dĺžke tela teľat'a meranej od hrota nosa po sedací hrbol', násobenej koeficientom 1,1. Koterce pre teľatá musia mať perforované steny, aby umožnili teľatám priamy vizuálny a hmatový kontakt.

K PH11 g):

Dodržiavať zásadu chovu teliat v skupine tak, aby každé malo k dispozícii voľnú plochu zodpovedajúcu požiadavkám podľa osobitného predpisu (§ 3 NV SR č. 730/2002 Z. z.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ak sú teľatá ustajňované v skupinách, musia mať k dispozícii dostatočnú voľnú podlahovú plochu, aby sa dokázali obrátiť a ľahnúť si bez toho, že by im niečo prekážalo, pričom na každé teľa so živou hmotnosťou do 150 kg musí pripadať aspoň 1,5 m²; na každé teľa so

Pravidlá krížového plnenia

živou hmotnosťou od 150 kg do 220 kg musí pripadať najmenej 1,7 m² voľnej plochy a 1,8 m² na každé teľa so živou hmotnosťou nad 220 kg.

K PH11 h):

Dodržiavať zásadu, aby podlahy v ustajňovacích priestoroch pre teľatá boli konštruované tak, aby nespôsobili poranenie alebo utrpenie teľatám, ktoré na nich stoja alebo ležia, ustajnené teľatá musia mať pohodlné, čisté, vhodne odvodňované ležovisko a teľatá vo veku do dvoch týždňov musia mať k dispozícii vhodnú podstielku.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Podlahy musia byť hladké, ale nie klzké, aby sa predchádzalo poraneniu teliat, a konštruované tak, aby nespôsobili poranenie alebo utrpenie teľatám, ktoré na nich stoja alebo ležia, musia vyhovovať veľkosti a hmotnosti teliat a tvoriť pevný, rovný a stabilný povrch; ležisko musí byť pohodlné, čisté, vhodne odvodňované a nesmie nepriaznivo pôsobiť na teľatá, pričom teľatá do dvoch týždňov veku musia mať k dispozícii vhodnú podstielku.

K PH11 i):

Dodržiavať zásadu zabezpečenia vhodného a dostatočného prirodzeného alebo umelého osvetlenia.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Teľatá nesmú byť chované v nepretržitej tme; chovateľ musí zabezpečiť vhodné prirodzené alebo umelé osvetlenie, aby sa vyhovelo potrebám teliat z hľadiska ich správania a fyziológie. Ak umelé osvetlenie je jediným zdrojom svetla, musí svietiť počas prirodzeného svitu, najmenej od 9.00 do 17.00 h; okrem toho musí byť k dispozícii aj dostatočne silné osvetlenie, ktoré kedykoľvek umožní prehliadku teliat.

K PH11 j):

Dodržiavať zásadu, aby materiály používané na výstavbu ustajnenia pre teľatá, s ktorými môžu prísť teľatá do kontaktu, neboli pre ne škodlivé, aby sa dali dôkladne čistiť a dezinfikovať, a stajne, ohrady, príslušenstvo a nástroje, ktoré sa používajú pre teľatá, boli riadne čistené a dezinfikované.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Stajne, ohrady, príslušenstvo a nástroje, ktoré sa používajú pre teľatá, sa musia riadne čistiť a dezinfikovať, aby sa zabránilo prenosu infekcie a zvyšovaniu koncentrácie choroboplodných zárodkov; výkaly, moč a neskŕmené alebo roztrúsené krmivo sa musia odstraňovať tak často, ako je to potrebné, aby sa obmedzil zápach a vyhlo sa pritáhovaniu múch a hlodavcov.

K PH11 k):

Dodržiavať povinnosť kŕmenia teliat najmenej dvakrát denne a zabezpečiť všetkým teľatám ustajneným v skupine a kŕmeným inak ako do úplného nasýtenia alebo automatickým kŕmnym systémom prístup ku krmivu v rovnakom čase.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky teľatá musia byť kŕmené najmenej dva razy denne; ak sú teľatá ustajnené v skupine a kŕmené iným spôsobom ako do úplného nasýtenia alebo individuálnym automatickým kŕmnym systémom, každé teľa musí mať prístup ku krmivu v rovnakom čase ako ostatné teľatá v skupine.

Pravidlá krížového plnenia

K PH11 l):

Zabezpečiť, aby všetky teľatá staršie ako dva týždne mali prístup k dostatočnému množstvu čerstvej vody alebo mali možnosť uspokojiť ich potrebu príjmu tekutín pitím iných tekutín, a zabezpečiť, aby čerstvá napájacia voda bola vždy k dispozícii v horúcom počasí aj pre choré teľatá.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky teľatá staršie ako dva týždne musia mať prístup k dostatočnému množstvu čerstvej vody alebo musia mať možnosť uspokojiť ich potrebu príjmu tekutín pitím iných tekutín. Čerstvá napájacia voda musí byť vždy k dispozícii v horúcom počasí alebo chorým teľatám.

K PH11 m):

Zabezpečiť teľatám vhodnú výživu prispôsobenú ich veku, hmotnosti, fyziologickým potrebám a potrebám súvisiacim so správaním.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky teľatá musia dostávať vhodnú výživu prispôsobenú ich veku, hmotnosti, fyziologickým potrebám a potrebám súvisiacim so správaním, podporujúcu ich dobrý zdravotný stav a pohodu; na tento účel ich krmivo musí obsahovať dostatok železa, ktorý zaručí priemernú hladinu hemoglobínu v krvi najmenej 4,5 mmol/l, a každé teľa staršie ako dva týždne bude dostávať minimálnu dennú dávku vlákniny, ktorej množstvo sa bude zvyšovať z 50 na 250 g na deň vo veku od 8 do 20 týždňov.

K PH11 n):

Zabezpečiť, aby každé teľa bolo napájané mledzivom čo najskôr po narodení, najneskôr však do šiestich hodín života.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Každé teľa musí dostať kravské mledzivo čo najskôr po narodení, najneskôr však do šiestich hodín života.

K PH11 o):

Zabezpečiť, aby krmne a napájacie zariadenia boli navrhnuté, skonštruované, umiestnené a udržiavané tak, aby sa minimalizovalo znečistenie krmiva a vody.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Krmne a napájacie zariadenia musia byť navrhnuté, skonštruované, umiestnené a udržiavané tak, aby sa minimalizovalo znečistenie krmiva a vody.

K PH11 p):

Dodržiavať zásadu aspoň raz denne kontrolovať automatizované alebo mechanické zariadenia dôležité pre zdravie a pohodu teliat, ak sa zistí porucha, okamžite ju odstrániť. Ak to nie je možné,robiť primerané kroky na zabezpečenie zdravia a pohody teliat až do odstránenia poruchy. Ak sa v chove používa systém umelého vetrania, zabezpečiť vhodný záložný systém a poplašný systém, ktorý je pravidelne testovaný.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Pravidlá krížového plnenia

Všetky automatizované alebo mechanické zariadenia dôležité pre zdravie a pohodu teliat sa musia kontrolovať aspoň raz denne; ak sa zistí porucha, musí sa okamžite odstrániť, alebo ak to nie je možné, musia sa urobiť primerané kroky na zabezpečenie zdravia a pohody teliat až do odstránenia poruchy, predovšetkým tým, že sa použijú alternatívne metódy kŕmenia a udržiavania vyhovujúceho prostredia. V chovoch, kde sa používa systém umelého vetrania, musí byť zabezpečený vhodný záložný systém zaručujúci dostatočnú obnovu vzduchu potrebnú na zachovanie zdravia a pohody teliat v prípade poruchy systému a poplašný systém, ktorý chovateľa upozorní na poruchu; poplašný systém sa musí pravidelne testovať.

Požiadavky a normy PH12: „Minimálne normy na ochranu ošípaných“

K PH12 a):

Dodržiavať zákaz priväzovania prasníc a prasničiek.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Uväzovanie prasníc alebo prasničiek sa zakazuje.

K PH12 b):

Ustajnenie pre ošípané konštruovať takým spôsobom, aby umožnilo zvieratám napĺňanie ich potrieb, a podlahy v zariadeniach na chov ošípaných navrhovať, zostrojovať a udržiavať tak, aby ošípaným nespôsobovali zranenie alebo utrpenie.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ustajnenie pre ošípané sa musí konštruovať tak, aby umožňovalo zvieratám prístup k fyzicky a tepelne príjemnej, ako aj dostatočne odvodnenej a čistej ložnej ploche, ktorá umožňuje všetkým ošípaným naraz ležať; normálne odpočívať a vstávať a vidieť ostatné ošípané; prasnice a prasničky týždeň pred predpokladaným prasením a počas prasnica možno držať mimo dohľadu ostatných. Podlahy musia byť hladké, nie však klzké, a tak navrhnuté, zostrojené a udržiavané, aby ošípaným nespôsobovali zranenie alebo utrpenie; súčasne musia vyhovovať veľkosti a hmotnosti ošípaných. Ak sa im neposkytuje podstielka, musia tvoriť pevný, rovný a stabilný povrch.

K PH12 c):

Ak sú ošípané chované v skupinách na betónovej roštovej podlahe, betónová roštová podlaha musí spĺňať požiadavky pre jednotlivé kategórie ošípaných podľa osobitného predpisu (§3 odseku (2)b NV SR č. 735/2002 Z. z.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ak sú ošípané chované v skupinách na betónovej roštovej podlahe, otvory medzi latkami roštu môžu mať najviac 11 mm pre ciciaky, 14 mm pre odstavčatá, 18 mm pre chovné ošípané a 20 mm pre prasničky a prasnice, Najužšia latka roštu musí mať 50 mm pre ciciaky a odstavčatá a 80 mm pre chovné ošípané, prasničky a prasnice.

K PH12 d):

Dodržiavať zásadu chovu ošípaných tak, že musia byť najmenej osem hodín denne chované pri osvetlení s intenzitou najmenej 40 luxov.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Pravidlá krížového plnenia

Ošípané musia byť najmenej osem hodín denne chované pri osvetlení s intenzitou najmenej 40 luxov.

K PH12 e):

Zabrániť stálej hlučnosti nad 85 dB, ale aj stálemu alebo náhlemu hluku v budove, kde sa chovajú ošípané.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

V časti budovy, kde sa chovajú ošípané, musí sa zabrániť stálej hlučnosti nad 85 dB, ale aj stálemu alebo náhlemu hluku.

K PH12 f):

Zabezpečiť stály prístup chovaným ošípaným k dostatočnému množstvu zdraviu neškodného materiálu umožňujúcemu vhodné vyhl'adávacie a manipulačné činnosti.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ošípané musia mať stály prístup k dostatočnému množstvu zdraviu neškodného materiálu umožňujúcemu vhodné vyhl'adávacie a manipulačné činnosti, ako sú slama, seno, drevo, piliny a podobne alebo ich zmes. Domáce ošípané sú inteligentné a citlivé zvieratá so silnou potrebou preskúmania okolia, aktívneho vyhl'adávania potravy a pestovania vzájomných sociálnych kontaktov. Ošípané ustajnené vo veľmi obmedzenom a na vonkajšie podnety chudobnom prostredí nemajú možnosť uskutočniť väčšinu prirodzených potrieb. V dôsledku toho sa objavujú poruchy správania ako stereotypné správanie (napr. hryzenie trubiek zábran), preorientované správanie (napr. hryzenie chvostov), žuvanie naprázdno, zvýšená agresivita a sklon k panike. Uvedené problémy negatívne ovplyvňujú ich životné podmienky. Aj odstavčatá a ošípané vo výkrme trpia predovšetkým vtedy, keď sú ustajnené v prehustenom a veľmi jednotvárnom prostredí. V prípade problémov s kŕmením navyše k tomu pribúda aj vzájomná agresia – ak nemajú k dispozícii slamu alebo iný substrát resp. predmety k odreagovaniu potravného správania, stáva sa často problémom ohryzovanie chvostov, ktoré vedie k infekciám a niekedy až ku kanibalizmu.

Všetky ošípané musia byť zamestnané žraním alebo majú mať možnosť prístupu ku slame, alebo k iným vhodným materiálom alebo predmetom – hoci len v malých množstvách. Týmto sa zabezpečí hranie a zníži sa možnosť agresívneho správania alebo poranení.

Z hľadiska dobrých životných podmienok zvierat podstielané systémy ustajnenia viac vyhovujú prirodzeným potrebám ošípaných – slama okrem podstielky a krmiva plní aj funkciu stimulátora prirodzených aktivít ošípaných. V podstielaných systémoch čas potrebný na udomácnenie zvierat v danom prostredí je viditeľne kratší, okrem toho podstielka zo slamy má význam i z hľadiska redukcie tepelných strát.

K PH12 g):

Prijat' vhodné opatrenia na zabránenie agresívneho správania s možnosťou dočasného individuálneho ustajnenia chorých, zranených, napádaných alebo agresívnych zvierat v prípade ošípaných chovaných v skupine.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ošípané, ktoré sa majú chovať v skupine, sú ale agresívne alebo napádané inými ošípanými, alebo sú choré, či zranené, musia sa dočasne chovať individuálne.

Pravidlá krížového plnenia

K PH12 h):

Dodržiavať povinnosť kŕmenia ošípaných najmenej jedenkrát denne vhodným krmivom a zabezpečiť, ak sa ošípané kŕmia v skupine iným spôsobom, ako do úplného nasýtenia, alebo individuálnym automatickým kŕmnym systémom, aby každá ošípaná mala prístup ku krmivu v rovnakom čase ako ostatné ošípané v skupine.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky ošípané sa musia kŕmiť najmenej jeden raz denne. Ak sa ošípané kŕmia v skupine iným spôsobom ako do úplného nasýtenia alebo individuálnym automatickým kŕmnym systémom, každá ošípaná musí mať prístup ku krmivu v rovnakom čase ako ostatné ošípané v skupine.

K PH12 i):

Zabezpečiť stály prístup k dostatočnému množstvu čerstvej vody pre všetky ošípané staršie ako dva týždne.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky ošípané staršie ako dva týždne musia mať stály prístup k dostatočnému množstvu čerstvej vody.

K PH12 j):

Zabezpečiť v chove ciciakov, aby časť z celkovej plochy podlahy dostatočná na poskytnutie odpočinku pre všetky zvieratá naraz bola plná alebo prekrytá podložkou alebo vhodne podstlaná.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Časť z celkovej plochy podlahy určenej pre ciciaky, musí mať dostatočnú veľkosť na poskytnutie odpočinku pre všetky zvieratá naraz, musí byť plná alebo prekrytá podložkou, alebo musí byť podstlaná slamou alebo iným vhodným materiálom.

K PH12 k):

Zabezpečiť dostatočný priestor v pôrodnom boxe na cicanie bez ťažkostí.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

V pôrodnom boxe musia mať prasiatka dostatočný priestor na cicanie bez ťažkostí.

K PH12 l):

Odstavovať ciciaky po dovŕšení veku 28 dní okrem situácie, ak by neskoršie odstavenie malo nepriaznivý účinok na blaho alebo zdravie matky alebo ciciaka, alebo pri odstavovaní o sedem dní skôr premiestniť ich do špecializovaného ustajnenia spĺňajúceho podmienky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ciciaky sa nesmú odstavovať pred dovŕšením veku 28 dní okrem prípadu, ak by neskoršie odstavenie malo nepriaznivý účinok na blaho alebo zdravie matky alebo ciciaka (ciciaky možno odstaviť o sedem dní skôr, ak sa premiestnia do špecializovaného ustajnenia, ktoré je vyprázdnené, dôkladne vyčistené a vydezinfikované pred umiestnením novej skupiny a ktoré je oddelené od ustajnenia prasníc s cieľom minimalizovať prenos ochorení na ciciaky).

Pravidlá krížového plnenia

K PH12 m):

Zabezpečiť, aby prasnú prasnica a prasnú prasničky boli ošetrené proti vonkajším parazitom a vnútorným parazitom a pri umiestňovaní do pôrodnej klietky boli dôkladne očistené.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Prasnú prasnica a prasnú prasničky sa musia ošetriť proti vonkajším a vnútorným parazitom a pri umiestňovaní do pôrodnej klietky dôkladne očistiť.

K PH12 n):

V týždni predpokladaného prasnica prasniciam a prasničkám poskytnúť vhodný materiál na výstavbu hniezda, ak to nevyklučuje technológia ustajnenia.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

V týždni predpokladaného prasnica musí sa prasniciam a prasničkám poskytnúť vhodný materiál na výstavbu hniezda v dostatočnom objeme, ak to nevyklučuje technológia ustajnenia používaná v zariadení.

K PH12 o):

Zabezpečiť, aby zariadenia na chov prasničiek a prasnic chovaných v skupinách spĺňali požiadavky na voľnú plochu podlahy, povrch podlahy a požiadavky pre rozmery kotercoov pre prasnica a prasničky počas obdobia začínajúceho štvrtým týždňom po pripustení a končiaceho jeden týždeň pred očakávaným prasením. Na farme s menej ako desiatimi prasniciami možno prasnica a prasničky počas tohto obdobia chovať v individuálnych boxoch, ak sa v nich dokážu jednoducho otočiť, a skupinové boxy nemusia spĺňať ustanovené požiadavky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Celková voľná plocha podlahy dostupná pre všetky prasničky po pripúšťaní musí byť najmenej 1,64 m² a pre prasnica najmenej 2,25 m². Ak sa tieto ošípané chovajú v skupinách s menej ako 6 jedincami, voľná plocha podlahy sa musí zväčšiť o 10 %. Ak sa chovajú v skupinách so 40 a viac jedincami, voľná plocha podlahy môže byť o 10 % menšia. Povrch podlahy musí spĺňať nasledujúce požiadavky: najmenej 0,95 m² pre prasničku po pripúšťaní a 1,3 m² pre prasnú prasnica z celkovej plochy dostupnej pre ošípané musí mať súvislý pevný povrch, ktorého drenážne otvory nepresahujú 15 % jeho plochy. Počas obdobia začínajúceho štvrtým týždňom po pripustení a končiaceho jeden týždeň pred očakávaným prasením sa prasnica a prasničky musia chovať v skupinách. Dĺžka strán koterca, v ktorom sa skupina ošípaných chová, musí byť väčšia ako 2,8 m. Ak skupina ošípaných chovaných v koterce má menej ako 6 jedincov, dĺžka strán koterca musí byť väčšia ako 2,4 m. Ak sa prasnica a prasničky chovajú na farme s menej ako desiatimi prasniciami, možno ich chovať počas uvedeného obdobia v individuálnych boxoch, ak sa v nich dokážu jednoducho otočiť a skupinové boxy nemusia spĺňať tieto stanovené požiadavky.

K PH12 p):

Zabezpečiť dostatočnú voľnú plochu za prasnicou alebo prasničkou pre ľahký prirodzený alebo asistovaný pôrod.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Pravidlá krížového plnenia

Voľná plocha za prasnicou alebo prasničkou musí byť dostatočná pre ľahký prirodzený alebo asistovaný pôrod.

K PH12 q):

Zabezpečiť vo voľnom ustajnení prasníc pôrodné boxy alebo zábrany ochraňujúce ciciaky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Pôrodné boxy, v ktorých sa prasnice chovajú vo voľnom ustajnení, musia mať zariadenia ochraňujúce ciciaky, napríklad zábrany.

K PH12 r):

Zabezpečiť zodpovedajúce kŕmenie pre prasnice a prasničky chované v skupinách a vyhovujúce krmivo pre zasušené prasnice a prasničky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Prasnice a prasničky chované v skupine sa musia kŕmiť spôsobom zaručujúcim im prístup k dostatočnému množstvu krmiva. Ošípaným sa musí podávať krmivo, ktoré ich nasýti a uspokojí ich potrebu žuvania. Všetkým zasušeným prasným prasniciam a prasničkám sa musí poskytovať vysoko energetické krmivo v dostatočnom objeme alebo s vysokým obsahom vlákniny.

K PH12 s):

Zabezpečiť dostatočnú plochu podlahy koterca pre dospelého kanca.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Voľná plocha podlahy pre dospelého kanca musí mať najmenej 6 m², ak sa koterec používa aj na prirodzené pripúšťanie, dostupná plocha podlahy pre dospelého kanca musí mať najmenej 10 m² a koterec musí byť bez akýchkoľvek prekážok.

K PH12 t):

Zabezpečiť pre každé odstavča alebo chovnú ošípanú chovanú v skupine dostatočnú dostupnú voľnú plochu podlahy.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Voľná plocha podlahy dostupná pre každé odstavča alebo chovnú ošípanú chovanú v skupine musí byť najmenej: 0,15 m²/hmotnosť ošípanej do 10 kg; 0,20 m²/hmotnosť ošípanej 10 – 20 kg; 0,30 m²/hmotnosť ošípanej 20 – 30 kg; 0,40 m²/hmotnosť ošípanej 30 – 50 kg; 0,55 m²/hmotnosť ošípanej 50 – 85 kg; 0,65 m²/hmotnosť ošípanej 85 – 110 kg; 1,0 m²/hmotnosť ošípanej nad 110 kg.

K PH12 u):

Vykonávať len pracovné postupy plánované ako povolené zákroky, ktoré sa skončia porušením alebo stratou citlivej časti tela, z iných ako liečebných alebo diagnostických dôvodov alebo na označovanie ošípaných v súlade s príslušnými predpismi.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky pracovné postupy plánované ako zákroky a vykonávané z iných ako liečebných alebo diagnostických dôvodov alebo na označovanie ošípaných v súlade s príslušnými predpismi, ktoré sa skončia porušením alebo stratou citlivej časti tela, alebo zmenou štruktúry kosti sa

Pravidlá krížového plnenia

zakazujú okrem týchto zákrokov: skracovanie očných zubov ciciakov brúsením alebo odštiknutím do siedmeho dňa života ciciaka, pričom povrch po odstránenom zube musí byť celý hladký; kly možno kancom skracovať, len ak je to nevyhnutné na predchádzanie zranení ostatných zvierat alebo z bezpečnostných dôvodov; skrátenie časti chvosta; kastrácia samcov ošípaných iným spôsobom ako pretrhnutím tkaniva; zavádzanie nosných krúžkov, iba ak sa zvieratá chovajú v systéme vonkajšieho chovu navoľno.

Požiadavky a normy PH13: „Ochrana zvierat chovaných na hospodárke účely“

K PH13 a):

Zabezpečiť dostatočne početný personál s primeranými schopnosťami a vedomosťami, ktorý sa stará o zvieratá.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

O zvieratá sa musí starať dostatočne početný personál s primeranými schopnosťami, vedomosťami a profesionálnym oprávnením.

K PH13 b):

Všetky zvieratá chovať v hospodárskych zariadeniach, v ktorých ich pohoda závisí od včasnej pozornosti ľudí, dôkladne ich kontrolovať najmenej raz denne a zvieratá chované v iných zariadeniach kontrolovať podobným spôsobom v intervaloch dostatočných na vylúčenie akéhokoľvek utrpenia.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky zvieratá chované v hospodárskych zariadeniach, v ktorých ich pohoda závisí od včasnej pozornosti ľudí, musia byť dôkladne kontrolované najmenej raz denne; zvieratá chované v iných zariadeniach musia byť kontrolované podobným spôsobom v intervaloch dostatočných na vylúčenie akéhokoľvek utrpenia.

K PH13 c):

Zabezpečiť primerané stále osvetlenie alebo prenosné osvetlenie umožňujúce zvieratá kedykoľvek dôkladne skontrolovať.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Musí byť k dispozícii primerané stále osvetlenie alebo prenosné osvetlenie umožňujúce zvieratá kedykoľvek dôkladne skontrolovať.

K PH13 d):

Zabezpečiť, aby každé zviera, ktoré sa javí ako choré alebo poranené, bolo bezodkladne vhodne ošetrované, a ak zviera na takú starostlivosť nereaguje, čo najskôr zabezpečiť veterinárnu pomoc, a ak je to potrebné a možné vzhľadom na používanú technológiu, aby choré alebo poranené zvieratá boli izolované vo vhodnom ustajnení.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Každé zviera, ktoré sa javí ako choré alebo poranené, musí byť bezodkladne vhodne ošetrované, a ak zviera na takú starostlivosť nereaguje, musí sa čo najskôr zabezpečiť veterinárna pomoc; ak je to potrebné a ak je to možné vzhľadom na používanú technológiu, choré alebo poranené zviera sa musí izolovať vo vhodnom ustajnení s dostatkom suchej pohodlnej podstielky.

Pravidlá krížového plnenia

K PH13 e):

Dodržiavať povinnosť viesť záznamy o každom podanom liečive a o počte uhynutých zvierat zistených pri každej prehliadke. Tieto záznamy uchovávať počas troch rokov a zabezpečiť, aby boli dostupné na požiadanie zodpovedného orgánu.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Vlastník alebo držiteľ musí uchovávať záznamy o každom podanom liečive a o počte uhynutých zvierat zistených pri každej ich prehliadke; tieto záznamy sa musia uchovávať počas troch rokov a musia byť dostupné zodpovednému orgánu pri vykonávaní kontroly.

K PH13 f):

Zabezpečiť, aby voľnosť pohybu zvierat nebola obmedzovaná spôsobom, ktorý by im zapríčiňoval zbytočné utrpenie alebo poranenie.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Voľnosť pohybu zvierat, majúc na zreteli ich druh, a v súlade s uznávanými skúsenosťami a vedeckým poznaním, nesmie byť obmedzovaná spôsobom, ktorý by im zapríčiňoval zbytočné utrpenie alebo poranenie; ak sú zvieratá trvalo uviazané alebo pravidelne priväzované alebo zatvorené, musí im byť daný priestor primeraný ich fyziologickým a etologickým potrebám v súlade s uznávanými skúsenosťami a vedeckým poznaním.

K PH13 g):

Zabezpečiť, aby materiály použité na výstavbu ustajnenia a príslušenstvo, s ktorým môžu prísť zvieratá do styku, neboli pre zvieratá škodlivé a dali sa dôkladne čistiť a dezinfikovať.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Materiály používané na výstavbu ustajnenia, a najmä materiály na stavbu ohrád a príslušenstvo, s ktorými môžu prísť zvieratá do styku, nesmú byť pre zvieratá škodlivé a musia sa dať dôkladne čistiť a dezinfikovať.

K PH13 h):

Zabezpečiť, aby dvere a priechody boli také široké a vysoké, aby zvieratám pri prechádzaní nimi nespôsobovali poranenia, a ustajnenie a zariadenia na zabezpečenie zvierat boli zostrojené a udržiavané tak, aby na nich neboli ostré hrany alebo výčnelky, ktoré by mohli zvieratá poraniť.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Dvere a priechody musia byť také široké a vysoké, aby zvieratám pri prechádzaní nimi nespôsobovali poranenia. Ustajnenie a zariadenia na zabezpečenie zvierat musia byť zostrojené a udržiavané tak, aby na nich neboli ostré hrany alebo výčnelky, ktoré by mohli zvieratá poraniť.

K PH13 i):

Zabezpečiť izoláciu, kúrenie a vetranie budovy tak, aby sa cirkulácia vzduchu, prašnosť, teplota, relatívna vlhkosť vzduchu a koncentrácia plynov udržovali na úrovni, ktorá nie je pre zvieratá škodlivá.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Pravidlá krížového plnenia

Izolácia, kúrenie a vetranie budovy musia zaručovať, aby sa cirkulácia vzduchu, prašnosť, teplota, relatívna vlhkosť vzduchu a koncentrácia plynov udržiavali na úrovni, ktorá nie je pre zvieratá škodlivá.

K PH13 j):

Zabezpečiť vhodné a dostatočné prirodzené alebo umelé osvetlenie.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Zvieratá chované v budovách nesmú byť v nepretržitej tme alebo bez primeraného času oddychu od umelého osvetlenia; ak dostupné prirodzené svetlo je nedostatočné na vyhovenie fyziologickým alebo etologickým potrebám zvierat, musí sa zabezpečiť primerané umelé osvetlenie.

K PH13 k):

Zabezpečiť poskytnutie ochrany proti nepriazni počasia, dravcom a zdravotným rizikám zvieratám, ktoré nie sú chované v budovách, a tam, kde je to možné a potrebné.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Zvieratám, ktoré nie sú chované v budovách, a tam, kde je to potrebné a možné, musí sa poskytnúť ochrana proti nepriazni počasia, dravcom a zdravotným rizikám.

K PH13 l):

Všetky automatizované alebo mechanické zariadenia dôležité pre zdravie a pohodu zvierat kontrolovať aspoň raz denne a udržiavať tak, aby bola zabezpečená pohoda zvierat. Ak sa v chove používa systém umelého vetrania, zabezpečiť vhodný záložný systém zaručujúci dostatočnú obnovu vzduchu potrebnú na zachovanie zdravia a pohody zvierat, pri poruche systému, aby poplašný systém chovateľa upozornil na poruchu, ktorý je potrebné pravidelne testovať.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky automatizované alebo mechanické zariadenia dôležité pre zdravie a pohodu zvierat sa musia kontrolovať aspoň raz denne, a ak sa zistí porucha, musí byť okamžite odstránená, alebo ak to nie je možné, musia sa urobiť vhodné opatrenia na zabezpečenie zdravia a pohody zvierat až do odstránenia poruchy predovšetkým tým, že sa použijú alternatívne metódy kŕmenia a udržiavania vyhovujúceho prostredia; v chovoch, kde sa používa systém umelého vetrania, musí byť zabezpečený vhodný záložný systém zaručujúci dostatočnú obnovu vzduchu, potrebnú na zachovanie zdravia a pohody zvierat v prípade poruchy systému, a poplašný systém, ktorý chovateľa upozorní na poruchu; poplašný systém sa musí pravidelne testovať.

K PH13 m):

Zabezpečiť kŕmenie zvierat plnohodnotnou diétou alebo výživou primeranou ich veku a druhu v intervaloch podľa ich fyziologických potrieb a zabezpečiť, aby sa zvieratám neposkytlo také krmivo alebo tekutina v takej miere alebo s obsahom takých látok, ktoré by im mohli spôsobiť zbytočné utrpenie alebo ich poškodiť.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Zvieratá musia byť kŕmené plnohodnotnou diétou primeranou ich veku a druhu, v dostatočnom množstve na udržanie ich dobrého zdravia a na uspokojenie ich nutričných potrieb; žiadnemu zvieratú nesmie byť poskytnuté krmivo alebo tekutina v takej miere alebo

Pravidlá krížového plnenia

s obsahom takých látok, ktoré by mu mohli spôsobiť zbytočné utrpenie alebo ho poškodiť. Všetky zvieratá musia mať prístup ku krmivu v intervaloch podľa ich fyziologických potrieb.

K PH13 n):

Zabezpečiť všetkým zvieratám denne prístup k pitnej vode, vhodnému vodnému zdroju alebo zabezpečiť príjem vhodných tekutín iným spôsobom.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Všetky zvieratá musia mať prístup k vhodnému vodnému zdroju alebo musí byť ich potreba príjmu tekutín uspokojená iným spôsobom.

K PH13 o):

Zabezpečiť, aby krmné zariadenia a napájacie zariadenia boli zhotovené a umiestnené tak, aby kontaminácia krmiva a vody a nežiaduci účinok súťaženia medzi zvieratami boli minimálne.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Krmné zariadenia a napájacie zariadenia musia byť naprojektované, zhotovené a umiestnené tak, aby kontaminácia krmiva a vody a nežiaduci účinok súťaženia medzi zvieratami boli minimálne.

K PH13 p):

Zabezpečiť, aby zvieratám neboli podávané iné látky okrem tých, ktoré sú podávané z liečebných alebo preventívnych dôvodov, alebo z dôvodov zootecnického ošetrovania podľa osobitného predpisu (bod 18 prílohy č. 2 NV SR č. 322/2003 Z. z.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadne iné látky s výnimkou tých, ktoré sú podávané z liečebných alebo preventívnych dôvodov, alebo z dôvodov zootecnického ošetrovania (ako je uvedené v § 2 ods. 1 písm. c) nariadenia vlády č. 319/2003 Z. z., ktorým sa upravujú podrobnosti o zákaze používania niektorých látok s hormonálnym alebo tyrostatickým účinkom a beta-agonistických látok v chove hospodárskych zvierat) nesmú byť podávané zvieratám, len ak bolo vedeckými štúdiami pohody zvierat alebo uznávanými skúsenosťami preukázané, že účinok týchto látok nie je škodlivý pre zdravie alebo pohodu zvierat.

K PH13 q):

Dodržiavať ustanovenia týkajúce sa vykonávania zákrokov na zvieratách porušujúcich neobnoviteľné časti organizmu podľa osobitného predpisu (bod 19 prílohy č. 2 NV SR č. 322/2003 Z. z.).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Ustanovenia týkajúce sa vykonávania zákrokov porušujúcich neobnoviteľné časti organizmu (napr. § 22 ods. 2 písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti) na zvieratách sa musia dodržiavať. Zakazuje sa týranie zvierat, ktorým je každé konanie okrem odôvodneného zdravotného a schváleného pokusného dôvodu, ktorým sa bez použitia anestetík, ak je to potrebné, spôsobí zvieratú trvalé alebo dlhodobé porušenie neobnoviteľných častí organizmu okrem sterilizácie samíc a kastrácie samcov, brúsenia zobákov a kastrácie kohútikov, kupírovania časti chvosta psov v súlade s uznanými plemennými znakmi do veku 14 dní od narodenia a kupírovania časti chvosta malých

Pravidlá krížového plnenia

prežúvavcov narodených na území Slovenskej republiky do veku osem dní, odrohovania mláďat domácich prežúvavcov do veku osem týždňov pri dodržaní podmienok zabráňujúcich rozširovaniu chorôb a okrem odstraňovania vlčieho pazúrika u psov, ktoré môže vykonávať len osoba s príslušným oprávnením.

K PH13 r):

Nevykonávať takú plemenitbu a nepoužívať také chovné postupy, ktoré spôsobujú alebo by mohli spôsobovať utrpenie alebo poranenie hociktorého zvierat'a.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Plemenitba alebo chovné postupy, ktoré spôsobujú alebo by mohli spôsobovať utrpenie alebo poranenie hociktorého z dotknutých zvierat, nesmú byť vykonané.